

ВИДАННЯ
ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН
ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

1949.

31. травня

Ч. 7.

Загроза з закордону для свободи народів

Послідовна імперіялістична політика червоної Москви розвіяла ілюзії західного демократичного світу про миролюбиві пляни Кремля. Американці ведучи з Сове-тами „холодну війну” потребують протиставних сил большевизму. На їхню думку білі російські імперіялісти у випадку воєнного конфлікту з ССРСР будуть надійною допоміжною силою, що здатна підірвати большевизм і врятувати Росію від роздрібнення, якого вони не бажають.

Саме ця кон'юнктурна ситуація пробудила від сну всю російську чорносотенну зграю. Білі московські імперіялісти відразу перефарбувалися на „демократів”. Найперше вони взяли паплюжити еміграцію всіх тих народів, які стоять на становищі розподілу Росії. Відчуваючи небезпеку в ототожнюванні російського білого і червоного імперіялізмів вони скрізь і всюди почали доказувати про демократичну вродженість росіян. Не гербуючи фальшуванням історії москалі розписують нісенітницю про те, як до російської імперії (царської і большевицької) самі по своїй волі прилучаються українці, білоруси, грузини, одне слово всі ті, що підпадають сьогодні під поняття „російський народ”.

Ворог української національної Революції 1917 року А. Керенський створив у США т. зв. „Лігу Борьби за Народную Свободу”. Ніким з поневолених народів не уповноважений, він виступає в ній, як представник народів поневолених большевицькою Росією. Удаючи з себе великого „демократа” він проповідує створення на випадок розвалу ССРСР „Союзу Народів”, що фактично буде новим варіантом того ж ССРСР

тобто „єдиною і неделимою”. В Лізі не бере участі, а ні одне з існуючих на еміграції представництв інших народів.

І ось в той час, коли А. Керенський бавиться в „демократію”, спритно маскуючи справжні імперіялістичні заміри російського імперіялізму, його колеги з Парижу в пресовім органі „Російській Демократ” ч. 1 за 1949 рік пробовтують те, що замовчує він. В статті М. Боброва паризькі „демократи” пишуть: „Можна з певністю заявити, що народ Росії не єдиний у своїй біді і в антибольшевицьким поході. Але ця єдність буде оточена небезпеками. У цьому відношенні особливу роллю можуть відіграти українські націоналістичні групи, що зосереджують зараз свої сили за кордоном. З п'яти виявлених українських груп, що провадять активну роботу, немає ні однієї, яка б стояла на здоровій платформі побудови загальноросійської держави в Україні, як рівноправного і почесного члена цієї сім'ї народів. Треба ясно, твердо і неухильно встановити, що боротьба проти большевизму повинна бути одноразово й безпощадною боротьбою проти всяких ухилів від генеральної лінії”.

Отже недвозначно натякається про безпощадну боротьбу з тими

ІЗ ЗМІСТУ:

ІДЕОЛОГІЧНИЙ НАСТУП
МОСКВИ

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ
ПРОФСПЛОК

ПИСЬМО ШОТЛЯНДСЬКОЇ
ЛІГИ

МОРАЛЬ ДЕМОКРАТИЧНОЇ
БОРТЬБИ

„НЕПРАВДА, ЩО ЗЕМЛЯ
КРУГЛА”...

УКРАЇНЦІ В АРГЕНТИНІ
СПИСОК АРЕШТОВАНИХ

народами, які на руїнах російської імперії будуватимуть справедливий лад на Сході Європи. Ця заява є найліпшим доказом замірів і плянів еміграційного московського імперіялізму. Надаремно пан Керенський пускає туман в очі „Союзом Народів”. Мусимо бути приготованими на те, що російські імперіялісти знайдуть і достойних союзників, які тільки чекають моменту, щоб знову загарбати ласі шматки українських земель. А таких „приятелів” ми маємо на півночі, півдні і заході.

Організація Українських Націоналістів в керенщині вбачає таку саму загрозу для свободи народів, як і в большевизмі. Вона стоятиме в безпощадній боротьбі також і з білим московським імперіялізмом, доки український народ в союзі з іншими поневоленими націями сходу не стане вільним і незалежним від червоного або білого російського імперіялізму.

*Для нас не має різниці, чи
ключі від російської тюрми
народів будуть у руках
Сталіна чи Керенського!*

Ідеологічний наступ Москви

Кожна людина розуміє ту істину, що моральне, етичне уславлення війни є вирішальним фактором для остаточної перемоги. Моральне уславлення війни робить непереможним фізично й матеріально слабшого салдата й армію та прирікає на поразку воюка, армію, державу, навіть фізично й матеріально сильнішу, але яка немає морально-етичного уславлення війни в своїй власних очах.

Цю просту істину в своїй історії зрозуміла і в своїй практиці застосовувала Москва.

В різні часи своєї історії різними методами й різними засадами морально-етичного уславлення війни застосовувала Москва для ідеологічного поборення своїх противників. Ідейне баламутство мало підготовляти перемогу матеріальну — мілітарно-політичну.

В 1917-20 роках Москва врятувала себе від розвалу на ідейній перемозі над своїми противниками гаслами **інтернаціоналізму, соціалізму і класової боротьби трудящих всього світу за соціально справедливість**, які морально й ідеологічно здепримували і дезорієнтували ворогів Москви. Соціалізм, інтернаціоналізм, всевітнянство були „троянські коні”, що з середини розвалювали Україну, Білорусь, Грузію, і інші нації в межах колишньої імперії, що спалахнули були кривавими пожежами баварської, мадярської советських республік (1918 рік) і спробами аналогічних пучів в інших країнах (Фінляндія, советський уряд для Польщі в 1919-20 роках, советська „революція” в Іспанії то що).

На ідеях інтернаціоналізму, всевітнянства спирались і інші імперіалізми для поборення своїх противників в ідеологічній площині. Але всі політичні конструкції, які виникли на тій політичній ідеологічній розгрі в західному світі виявились мертворожденними й нездатними протиставитись націонал-імперіалізму Москви, зручно замаскованому всевітнянським класовим інтернаціоналізмом в ідеології.

Фальшивий і облудний московський гри на ідеях інтернаціоналізму між двома світовими війнами протиставилася єдина реальна сила — **ідея національна, ідея волі народів, волі людини**. Під впливом цієї ідеї втратили свою притягаючу силу ідеї інтернаціоналізму, космополітизму.

Націоналізм став між двома війнами основною і вирішальною ідейною і політичною силою, яка формує обличчя світу й найбільш динамічною, відпорною силою інтернаціоналізму. Ідея націоналізму є органічною наслідком фактичним імперіалізмом і поневоленням других націй. Ідейна легенда націоналізму у цілому світі дала перед другою світовою війною найбільш атракційну си-

лу для мас всіх національно-поневоленних націй. Але фактичне використання німецькими й італійськими імперіалістами ідеї нації для прикриття імперіалістичного розбою й поневолення націй і людей, привело ці народи до повної матеріальної поразки, поразки націонал-імперіалістів, але не до поразки ідеї нації.

В минулій війні і в її вислідах, незалежно від тих чи інших нині існуючих географічно-територіальних змін в імперіальному і імперіалістичному напрямку, ідея нації є домінуючою.

Нині Москва у внутрішній політиці виразно і чітко розбудовує свою політичну організацію на **ідеях московського націоналізму**, як на інструментові **московського імперіалізму**.

Вона повторяє точно ту саму помилку, — лучити несполучне: націоналізм з імперіалізмом — що на ній провалився німецький націоналізм і італійський фашизм. Впарі з тим Москва всі недавньо заграбовані нації і держави **розкладає ідеями і практикою інтернаціоналізму і соціалізму**, щоб з допомогою цих ідей **переломати ім національний хребет**.

В засягу своєї безпосередньої дії Москва нещадно винищує і викоринює націоналізми поневоленних націй: України, Польщі, Угорщини і всіх інших. В сфері ж своєї дальшої експансії на народи і нації, які ще не є за залізною заслоною, Москва несе ідеї **нації і націоналізму**, як провідної ідеї світової політичної організації. На ідеологічному фронті невідкорених нею народів Москва **організує** проти західного світу **сили націоналізмів** поневоленних чи недоволенних націй в західному і в цілому світі.

Перша ідеологічна зброя — російський націоналізм — призначена для розпалення агресії московського народу. Друга — інтернаціоналізм і соціалізм — для розкладу й послаблення підкорених Росією народів. Третє — націоналізм на експорт — для підсилювання національного незадоволення позасоветських народів і часового приєднання їх симпатій на бік „опікунки” Москви для скріплення підриву проти західних держав.

Одною з таких ідеологічних атак Москви на західний світ був останній „світовий конгрес прихильників і оборонців миру” в Парижі 20 квітня цього року. В Парижі на конгрес прибуло від 72 країн світу 1.738 делегатів. До 250 делегатів, які не дістали візи на в'їзд до Парижу, зібрались в Празі і створили паралельний паризькому конгресові з'їзд-філіял.

В резолюціях і маніфесті паризького конгресу основні політичні ідеї викладені м. ін. так:

„...об'єднувати всі сили прибічників мира для припинення наступу агресії, яка скерована **проти національної незалежності наро-**

дів і проти демократичних свобод...”

„...Ми боремося за **національну незалежність** і мирну співпрацю всіх народів, за право народів на самовизначення, **що являється основною передумовою свободи і мира**”. („Правда”, 27. 4. 1949.) (Підкреслення наші.)

Головний речник Москви на паризькому конгресі, письменник Фадеєв, основну ідейну атаку провадить саме під гаслами „**волі народам, волі людини**”. Уміло і тенденційно підібраними цитатами з творів ідейно-політичної літератури заходу, зокрема і особливо США, Фадеєв доводить морально-етичне, **духове загнвання світу західної культури**, її політики й соціальної організації. Він приводить висловлювання різних авторів, які в США займають провідне становище в ідеології і політиці як от Бернарда Баруха, Вільяма Фогта, Юджина О. Нейла, Генрі Мілера і других. З їхніх думок повибирав Фадеєв — для прикладу — ось які цитати:

„...Передбачають, що до 1955 року населення Європи досягне 404 мільйонів. ...замість 370 мільйонів пустих шлунків (в 1936 р.), які треба три рази денно наповнювати їжею, вирощеною на чужій землі, в Європі буде 404 мільйони пустих шлунків. Кількість голодних ротів росте, кількість землі не збільшується...”

„...Все, що ми (тобто американці — Ред.) робимо для збільшення числа населення йде на шкоду Європі і нам самим. Стабілізація, а після того зменшення числа населення Європи було б найбільшим вкладом в справу загального миру і процвітання...”

„...З погляду всього людства, голод в Китаї, є не тільки бажаним, але й **конечним...**”

Другий автор Мирза Ібрагімов нанизує інші цитати американських авторів, як от Бернхем:

„...Треба признати, що мир не може бути метою зовнішньої політики...”

„...Необхідно відмовитись від останніх решток умерлого вже учення про рівність націй, і США повинні одверто висунути свою кандидатуру на світове панування. Треба розлучитись з принципом невтручання у внутрішні справи других країн...”

Цей Мирза Ібрагімов патетично обурюється:

„Священні ідеали свободи і національної незалежності, що їх народи носять у серці своєму, пан Бернхем називає „мертвою теорією”. („Літературна газета” 23. 4. 1949. ч. 33 (2520)).

Переглядаючи московські газети за останні два місяці в питаннях миру і свободи народів і людини маеш ілюзію, що це все є переживанням політичної ідеології АВН — антимосковського блоку народів і читаш резолюції його конгресів.

Невистачає тільки „дрібнички”

— немає згадки про єдиний вирішальний фактор у всій цій імпрезі — московський націоналізм-імперіалізм.

Цитати чужих, зокрема американських авторів, приведені фадеевими і ібрагімовими ми могли би в тому ж дусі і напрямку продовжити і урізноманітнити. Наявність цих людей Бернхемів, Фогтів і інших морально-політичних дегенератів і їх вільне діяння та висловлювання саме є, нехай і глибоко-негативним, але переконливим доказом існування хоч й недосконалої, але реальної свободи. Це Москва вміє зручно використати, щоб мобілізувати настрої проти заходу, а себе виставляти на оборонця свободи народів, людяности, миру.

Ми прекрасно усвідомляємо собі й те, що аморальні, людоненависницькі ідеї і аспірації також і в західному світі часто-густо становляться реальними рушійними силами політичних відносин у світі. Без підступних поучувань фадеевих не від нині знаємо, що в висліді минулої імперіалістичної війни ціла низка націй і держав втратила національну суверенність і незалежність, а ще більше їх число стоїть перед загрозою такої втрати. І це є вислідом аморальної, імперіалістичної політики не тільки ССРСР-Москви, але і імперіалістичних кругів її західних партнерів, зокрема США, які наче на підтвердження большевицької пропаганди, ставлячи ставку на Керенських, демонстративно нехтують життєвими інтересами підсоветських народів.

Ця реальна дійсність нас настолює до всебічної чуйности, аби не стати гарматним м'ясом чужих і нам ворожих ідей і їх реалізацій, але коли фадееви на паризьких конгресах кличуть до „любови до національної волі“, коли ібрагімови декламують для експорту й баламучення людей:

„Національний суверенітет, національна гідність і честь французів, бельгійців, англійців, італійців і других народів Європи явно стоять на заваді американським імперіалістам“, — то ми знаємо навіщо Москва стріляє цими порожніми для неї фразами. Вона намагається протиставити кожну, ще Московою не поневолену націю, США на основі надцерблення ідеї нації і національного суверенітету європейських націй.

Горе націям, які очаруються „націоналістичними“ ідеями з Москви, бо другим етапом буде застосування до них:

„Класичної науки Леніна і Сталіна, які могутнім прожектором освітлюють шляхи побудови соціалізму для других країн і народів“ — і у цих народів теж відбуваються переміни:

„...політичні і економічні, які по своєму характерові рівнозначні соціалістичній революції. В країнах центральної і південно-східної Європи відбулися такі зміни — буржуазія і поміщики позбавлені політичної влади, державна

Космополітизм — новий смертний гріх у росіян

Під таким наголовком швайцарська „Ді Тат“ містить довшу статтю, з якої подаємо скорочений зміст.

Сталінська „теологія“ це теологія з подвійним дном. „Націоналізм“ уважається найбільшою комуністичною ерессю в Польщі, Болгарії, Румунії і Чехословаччині... Але в межах самої Росії рідко чується про це лихо, а коли й так, то тільки по відношенні до українців, кавказців, узбеків і других неросійських народів.

Внутрішньо-російським смертним гріхом не є націоналізм, але його протилежність-космолітизм. Для сателітів непростимою ерессю є надмір націоналізму, для самої Росії — його недостача. Боротьбу з космополітизмом — з цим „фальшиво“ зрозумілим інтернаціоналізмом, як його називають большевики — проводиться систематично на всіх ділянках: в філософії, спорті, музиці, мовознавстві, пресі, радіо, масових організаціях письменстві.

Порожнє місце по видовбанім ленінським інтернаціоналізмі наповнюється старим великоруським націоналізмом.

„Націоналізм“ називається сьогодні в Совегах завжди націоналізм других, а „інтернаціоналізм“ означає в них сьогодні ні-

влада нині перебуває в руках робочого класу в союзі з селянством, а керівна роля в цьому союзі належить пролетаріату („Правда“ 27. 4. 1949. ч. 117 (11224). — а тоді наступить „рай“, в якому доведено, що:

„Досвід переходу на шлях соціалізму країн центральної і південно-східної Європи і перші поважні осягнення на цьому шляху, вказують, що будувати і побудувати соціалізм влюбій країні можна тільки на основі міцного союзу з другими державами, які стали на шлях соціалізму, тільки на основі міцного союзу з великою соціалістичною державою — ССРСР“ („Літературна газета“, 1. 5. 1949. ч. 35 (2522)., підкреслення наше — Ред.)

Горе і націям — американцям, французам, англійцям, італійцям та їх політиці, коли вони сепаруються від пожежі, в якій нині горять „національні хати“ в „народних демократіях“ і „соціалістичних“ республіках України, Польщі, Білорусі, Румунії, Угорщини і других. Їх „хата з краю“ теж не врятує. Ідейному наступові треба ідейний наступ протиставити.

Москва наступає на Європу й Америку з розгорнутими прапорами „священного принципу суверенітету і рівности всіх націй, волі людини, демократії“ щоб завтра їх потоптати й заперечити.

Чому ще до цієї пори Захід цій облуді большевицької Москви нічого не протиставить? 21. 4. 1949. М.

що інше, як беззастережне визнання російської супрематії на всіх ділянках — не лише нині, але і в царській і „феодалній“ минувшині.

Большевицька газета „Труд“ подає чисто націоналістичне окреслення поняття космолітизму: „Космополіт це людина, що запечучує любов до свого народу й своєї країни“, це „національний нігілізм“ — додають „Большевик“ і „Літературна Газета“, це „зброя імперіалістичних хижаків у їхній боротьбі за світове володіння („Большевик“) „Ядром соціалістичної боротьби проти капіталізму є питання передовости російської науки, літератури й мистецтва. Вороги соціалізму намагаються цю незмірну вищість мистецтва й літератури ССРСР приховати або заперечити і відси їхні невинні напади проти культури великого російського народу, найпередовішого з усіх народів ССРСР“. (Там же).

Тож „Правда“ нападає на книжку про узбецьку творчість, як на „безкорінний космополітизм“, бо вона тільки дуже випадково нагадує літературу великого російського народу.

„Літературна Газета“ нападає на орієнталістів, що досліджували арабські, перські й турецькі впливи на культуру магометанських народів ССРСР, називаючи їхні теорії „шкідливими“, бо вони „виключають благодійний вплив прогресивної культури великого російського народу на орієнтальні літератури“. Це „космополітизм“, „паніранізм“, „панарабізм“.

З уважливістю обрядової фразеології надається російському народові за кожним разом неодмінний епітет „великий“, так само як і Сталіну. Цей обряд навіть у фашистській Німеччині не був обов'язковий.

В поході проти космополітизму знайшов для себе право громадянства і давній російський антисемітизм, хоч Сталіном він офіційно недозволений. „Крокодил“ карикатури космополітів малює обов'язково з жидівськими носами й зовнішньо нагадує колишню нацистську газету „Штюрмер“. Списки космополітів у російських газетах рояться жидівськими прізвищами, біля яких у дужках подані прибрані російські псевда. Жидівський альманах „Штерн“ передрукованою вдруге, бо там „советські жиди були поставлені нарівні з чужими жидами“ („Лит. Газета“).

Що значить ця боротьба з космополітизмом? Пірвання останніх культурних і інтелектуальних зв'язків за кордоном? Потреба оманною скріпити хитливе самопочуття власної вартости й сили в росіян? „Ді Тат“ бачить у тому ознаку слабости, коли кожний вітрець, що повіє з-за кордону викликає в Росії такий панічний страх.

Вогненне слово Франка

В добу, коли тисячі українців, позбавлених своєї батьківщини і розкиданих по всьому світі плекають у своїх серцях непохитну віру в відродження України, а в краю дедалі більше зростає одчайдушний спротив чужинському наїзникові, коли ідея акції, чину, бажання боротися за здобуття своїх прав охоплює все ширші верстви нашого народу, — в цей напружений час, шукаємо ми і у кращих синів України минулих епох співзвучної нашому сьогодняшньому мотиви, заклики, що можуть бути актуальними для нас у наших змаганнях до кращої долі.

З такими думками зустрічаємо ми 28 травня, Франкові роковини, і, оглядаючи велетенську багатотомову спадщину Великого Каменяра, стверджуємо, що не лише в багатстві і різноманітності велич цієї спадщини. Невмируща сила її саме в його безкрайній любові до рідного народу, в його полум'яному патріотизмі, в його палкому співчутті поневоленому народові і гарячому бажанні вивести нарід на шлях волі і щастя. Він „скрізь ставив рідний народ підставою своєї діяльності, добро народне — метою, розум, науку — шляхом до мети”, як відмічав акад. С. Єфремов.

Виходець з трудових народних мас, син ковала, Франко в дитинстві відчув багато лиха і кривд через своє селянське походження, багато перетерпів, заки здобув жадану освіту й до своєї свідомої діяльності прийшов загартований у життєвій боротьбі, свідомий того, що „життя — то борня”, „лиш боротись — значить жить”.

Франко виступає на літературно-громадській арені в бурхливий період „тяжкого перелому” в галицькому житті, коли саме висунулися перші кадри нової радикальної інтелігенції вихованої з селянства.

Свідомий демократизм, гордість своїм селянським походженням, прагнення допомогти народові, критика суспільного ладу — ці характеристичні ознаки нової громадської сили знайшли свій найвиразніший вияв також і в творчості Франка.

З перших кроків своєї літературної праці основну свою увагу віддає Франко народові, всім серцем співчуваючи його тяжкому становищу, безправності й темряві. Заклики молодого поета: „Ори, ори й співай ти, велетню закутий в неволі й тьми ярмо!” сповнені непохитної віри, що нарід переможе, добуде собі прав і знову оратиме „вільний власний лан” і буде „властивець свого труду” і „в власнім краю сам свій пан”.

Франко чітко формує гасла, за які бореться молоде покоління і закликає всіх до змагань за цю високу мету:

Треба міцно нам в бою стояти,
Не лякатись, що впав перший
[ряд,

Хоч по трупах наперед ступати,

Ні на крок не вертатися взад.
Це-ж остання війна. Це до бою
Чоловіцтво із звірством стає,
Це побороє воля неволю.
Царство Боже на землю веде.

У світлій вірі в перемогу — велич Франка. Через неї він і його одностайні офірують собою, робляться каменярами на шляху поступу, добровільно приковують себе до скелі життя, всю мету свого існування вбачають у боротьбі за всенародне щастя.

Безсмертна поезія „Каменяри”, в якій у велетенських символічних образах борців за новий світ розкрито незламність, мужність, високу свідомість, героїзм самопожертви, — висловлює цю глибоку віру, цю непохитну впевненість, що жертвенні змагання увінчаються перемогою народних мас і „за нами прийде нове життя, добро нове у світ”.

У цьому велетенському змаганні єднає кращих синів народу висока свідомість того, за що вони встали, — „дух, що тіло рве до бою”, ідея визвольної боротьби „за поступ, щастя й волю”. Вона зародилася від тисяч років і живе в свідомості поколінь на ніякі перешкоди не можуть її подолати. Навпаки, ця ідея шириться серед народу, підіймає мільйони, збуджує в них нові сили і завзяття, підносить народні маси на боротьбу за кращу долю.

Впродовж усієї своєї кипучої діяльності Франко нерозривно зв'язаний з народом. Йому присвячує поет теми своїх творів, народні інтереси для нього вищі за все.

Вільним, щасливим господарем своєї долі прагне побачити Франко свій нарід. У думках і мріях Каменяра встають образи квітучого рідного краю, загального піднесення і радісної праці на оновлених нивах, що повинно статись після визволення народу від тяжкої недолі:

Бачив я в думці безмежні поля:
Управлена спільним трудом та

Народ годувала щасливий,
[рілля

Чи це-ж Україна, чи це край
[свобідний.

Обдертий чужими і світом
[мій рідний,

Так, це Україна свободна, нова!
[забутий?

Ця надія ніколи не залишала Франка. Навіть у найдраматичніші періоди його життя, в тяжкі часи сутичок з частиною української інтелігенції в Галичині та польськими колами не втрачав він впевненості в прийдешнє світле майбутнє свого народу. До нього звертається Франко і пророкує йому:

...Над оновленим щасливим
[світом,

Над збратаними чистими
[людьми

Ти зацвієш новим пречудним
[цвітом.

Безкраєю любов'ю до народу пройнята вся діяльність Франка. Всі його твори, що вийшли книгою „В поті чола”, всі оповідання славнозвісної бориславської епопеї, нав'язані романами Емілія Золя становлять одну велику картину страхітливих злиднів, пригноблення, безталання і поневірянь народних мас, руйнування патріархального села, голодні мандрівки знедолених селян до нафтових копалень з метою заробітків, надлюдську працю і здебільшого смерть від виснаження або під час катастроф під землею.

З ненавистю зображає Франко потворну галерею гнобителів народних павуків-полозів, що грабують і експлуатують трудовий нарід.

Ворог усякого деспотизму, поневолення і примусу Франко свій гнів і ненависть висловлює у відомому зверненні до гірського орла-беркута, бачачи в ньому уособлення брутальної сили і самодержавної влади.

За свої громадсько-політичні погляди Франко тричі опиняється в тюрмі, але безстрашно тримається там, за ґратами в'язниці пише свої казamatні твори з гострим протестом проти наруги над людською гідністю у в'язниці та державною і поліційною сваволею.

Величавою картиною славного минулого українського народу, його волелюбні ідеали, героїчна боротьба проти татаро-монгольської навали встає перед нами в історичній повісті „Захар Беркут”. Єднання всіх сил в боротьбі з зовнішніми завойовниками проймає хвилююче драматичні події твору, а напружена фабула його переконливо доводить, що поки нас не роз'єднали і не розпорозили, ми непереможні.

Поетичні збірки Франка, даючи широкий простір для висвітлення автором особистих настроїв і почуттів, містять усе ті-ж політичні і суспільні, а також філософські теми. Франко підносить у них хвилюючі питання дійсності, питання долі свого народу, уособлюючи в них власний душевний настрій: від піднесених пристрасних закликів „З вершин і низин”, через повні скорботи „Зів'яле листя” і „Із днів журби”, до дидактичного „Мого ізмарагду” і спокійної філософської зрівноваженості „Semper tiro”.

У своїх драматичних творах відбиває Франко все ті-ж пекучі проблеми сучасності. Та-ж любов до рідного краю, прагнення повернути народові вкрадене у нього щастя проймають ці твори.

Незрівняні сатири: поема „Вотокуди”, „У нас на Русі”, „Меморандум босяків”, „Свинська конституція”, часами досягають гайнівської сили сарказму і вбивчої іронії, демаскують і нещадно висмівають одвертих і прихованих недругів, пристосованців, перевер-

В день 23. травня

усім, які зі зброєю в руках ідуть шляхом героїв

Друзі!

Вірні, незломні борці за визволення України!

Дня 25 травня 1926 р. згинув від ворожої кулі Головний Отаман Української Армії й Голова Ук-

раїнської Держави, славної пам'яті

Симон Петлюра

12 років пізніше, 23 травня 1938 року знову від большевицької кулі Його великий наступник, перший засновник Української Військової Організації (УВО), та Організації Українських Націоналістів (ОУН), творець й організатор героїчної, підпільної революційної боротьби українського народу за

тнів, москофілів, усіх тих, що шкодили рідній національній справі.

Слідом за величавими поемами, де піднесено загально-людські думки: „Смерть Каїна“, „Цар і аскет“, „Нове життя“, пише Франко поему „Похорон“ де виступає проти польського поета Міцкевича і з великою силою засуджує валенродизм, запродацтво, зраду, внутрішню роздвоєність, що проводить до зради, виводячи зрадника найстрашнішим грішником.

Геніяльна поема „Мойсей“, вінець усієї Франкової творчості в титанічних образах біблійних персонажів виводить український нарід і його прагнення здобути собі заповітний край.

Подавши в повнокровних барвах постать Мойсея, вождя народу, що сорок літ вів маси до

своє визволення, славної пам'яті полковник

Євген Коновалець

Сотні тисяч найкращих Синів України лягло зі своїми вождями за велику і святую справу визволення свого народу. Других сотні й тисячі ідуть безперервно тим самим шляхом зі зброєю в руках.

Мільйони наших найкращих народніх мас живуть їхньою ідеєю.

Одні падають в героїській боротьбі, а на їх місце виростають все нові покоління героїв — борців!

Це земля Героїв й Геройський Козацький Народ, який нікому не схилив своєї голови, який вміє боронитись, АБО ЗГИНУТИ, АЛЕ НЕ ХОЧЕ ЖИТИ В НЕВОЛІ, НЕ ХОЧЕ БУТИ НІЧИЙМ РАБОМ!

Ми поховали в своїй землі незлічні орди монголів. — Ми перетривали найважчі лихоліття польського шляхецького ярма. На нашій землі зломали голову і згнули без сліду, так недавно, криваві гітлерівські орди. Змемо і теперішніх наїзників!

Тепер знову горить довкруги в пожарах уся Україна! Горять наші ще не допалені німцями села, лунають стріли, летяться всіми річками кров. Усі тюрми й далекі сибірські каторги наповнюються в'язні.

На місце Гітлера вернув такий самий кремлівський тиран і кат Сталін.

Але Український Народ не покоровився і не покориться нікому! Ніколи!

Із тюрми, із могил, з лісів і

чудового обіцяного краю волі і щастя, до прекрасної долини самфірового Йордану, Франко з велетенською силою зображує образ конфлікту вождя з масою, трагедію Мойсея, що присвятив усе життя щастю народньому і по довголітніх зусиллях переконався, що нарід зневірився в доцільність високої ідеї і перестав визнавати його за пророка.

Після марних спроб переконати маси він сам іде назустріч заповітній землі і в пустелі, оповитий журбою та спокушуваний духом зневір'я на хвилину піддає сумніву волю Богу, але голос Бога розкриває йому, що призначення його народу не в життєвих розкошах, а в праці, що зробить нарід власником великих духових цінностей, „паном земного круга“.

(продовження на ст. 6)

піль, з руїн і пожарищ наших сіл лунає одна сильна безмежна ненависть до ворога наїзника й голос боротьби!

Бездомні матері вигнані зі своїх спалених хат, зруйнованих сіл,

притискають маленьких дітей до грудей, а ми їх сини стискаємо твердо в наших руках зброю! А в усіх нас, — і в тих жінок і дітей, старців, матерей, — і в нас їх синів та борців — один вогонь в очах і одна присяга на гарячих устах:

ПІМСТИТИ НАРУГУ, НЕВОЛЮ ГОЛОД, РУІНУ І ВСІ ЗНУЩАННЯ!

ВИЗВОЛИТИ РІДНУ ЗЕМЛЮ І ВЕРНУТИ БАТЬКІВЩИНІ ПОТОПТАНУ, ЗРАБОВАНУ В КАЙДАНИ ЗАКОВАНУ ВОЛЮ І ДЕРЖАВНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ!

Сьогодні, в пам'ятні дні смерті наших великих вождів — героїв — клянёмось, що ми ніколи не будемо жалувати наших трудівні крові, не будемо знати в наших серцях страху, але будемо боротись так довго і так завзято, доки не здобудемо повної, правдивої волі, доки не здобудемо Української Держави!

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТІЙНА СОБОРНА УКРАЇНЬСКА ДЕРЖАВА!

ХАЙ ЖИВУТЬ НЕЗАЛЕЖНІ ДЕРЖАВИ УСІХ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ!

Постій, дня 23 травня 1945 р.

КРАЄВИЙ ПРОВІД

Перегляд політичних подій

В останніх трьох тижнях в о-середку світової уваги стоїть **паризька конференція міністрів** закордонних справ США, Англії, Франції і ССРСР у справі поладнання німецької проблеми. Західні держави перед конференцією узгіднили свої погляди. Большевики вперше позбавлені можливості вигравати в часі міжнародної конференції на протиріччях політичних тенденцій. Десятиднівні дотеперішні наради не принесли ніякого успіху. Незалежно одначе від такого чи інакшого їх висліді, західні держави рішилися — за згодою, або проти згоди ССРСР — **творити німецьку державу**. Йде отже про долю Східної Німеччини й про евентуальні советські передумови включення її в Німецьку Федеративну Союзну Республіку. Не буде договору, Федеративна Республіка існуватиме без Східної Німеччини. Це й мета большевиків, а конференція потрібна їм на те, щоб вину за розбиття Німеччини пропандивно перекинути з себе на Західні держави.

Дві події попередили конференцію: скасування блокади Берліну й провал большевицьких виборів у Східній Німеччині. Третє подія — страйк берлінських залізничників розгортається рівнобіжно з ходом конференції.

(продовження з 5 ст.)

За свою зневіру, побачивши заповітну землю, зустрів Мойсей смерть на її межі.

Виведена в поемі трагедія вождя, невизнаного масами, втілює думки автора про український нарід, про потреби жертв для того, щоб нарід, зрозумів високу мету змагань, під прапори яких він покликаний.

Лише з втратою вождя усвідомлює нарід усю влич його посвяти, розуміє, що жити без покликання, втіленням якого був пророк, нічого не варто. Заповіті Мойсея підхоплюють Ісус Навін і його прибічники. Бойові вибуки, заклики до походу, кінський тупіт, нестримний рух уперед, звуки сурм, ця велична симфонія перемоги, якою закінчується поема, втілює незламну волю народу, що після втрати свого вождя об'єднався для здійснення його ідей та заповітів.

Цю незламну віру у відродження свого народу, в завоювання ним волі, віру в те, що український нарід здобуде собі заповітний край втілив Франко в своїй поемі і разом з тим ствердив у ній непохитність своїх ідеалів, висловлюваних ще на зорі творчості в „Каменярах”, цим ніби підбив підсумки свій творчості і таким величавим акордом завершив свій творчий шлях.

Але хоч і помер 28 травня 1916 року в розпалі першої світової війни зломлений тяжкою недугою Франко, але спадщина його жива, його кличі лунають, його ідеї волі і єдності, висловлені в

Без скасування блокади не було б конференції. Цю передумову нарад переінали большевики в драгування нервів. З першого зараз же дня большевики видумують і аранжують всякі можливі „непорозуміння” виконних органів, вишукують усякі „неформальності” в документах, щоб утруднювати нормальний зв'язок Заходу з Берліном, або спиняти бодай на короткий час транспорти, заки не наспіє відповідь на складні інтервенції й протестні ноти. Ці большевицькі штучки не в силі одначе викликати голоду в Берліні, бо „повітряний міст” працює без змін. Це дразнить большевиків до тої міри, що 28. ц. м. почали робити „літні маневри” в частині британського „коридору”, щоб мати претекст остерегти англійців про „загрожену для льоту полосу”. Англійці злегковажили осторогу.

В висліді, це й наслідком залізничного страйку, що його полагоду большевики відтягають, Берлін має мінімальні користі з „скасування” блокади й конференція проходить в умовах **неодержання** большевиками **основної передумови**.

Для зрівноваження і протиставлення прихильних настроїв до твореної західними державами Федеративної Німецької Республі-

кращих творах живуть у свідомості народних мас.

Не забуває Франкових настанов і вказівок наш нарід і тепер. Пробуджений могутніми закликами таких велетнів національного Духа, як Шевченко і Франко нарід наш чинить героїчний опір чужинецьким наїзникам. Чи помилось ми, коли скажемо, що дух Франка встає над лавами безіменних героїв, які своїм безприкладним завзяттям заманіфестували непоборну волю української нації жити власним самостійним життям. Виховані Франковим словом нащадки Великого Каменяра у карпатських горах і бойовищах Української Землі виписали на своїх бойових прапорах вогневі строфи з „Каменярів” і „Мойсея”.

Мойсей українського народу, Великий Каменяр на шляху поступу нашого народу за право жити самостійно в своїй незалежній соборній державі силою своєї немирущої поезії, вогнем свого надхненного поетичного слова з могили кличе нас міцно тримати прапор боротьби за волю, не поступатися ні перед якими труднощами і наближати той історичний, жаданий, очікуваний мільйонами українського народу омріяний прекрасний момент, коли, як сказав Іван Франко —

Розпадутся пута віковії,
Тяжкі кайдани,
Не побіждена злими ворогами
Україна встане.
Встане слава Україна-мати
Щаслива і вільна
Од Кубані аж до Сяна-річки
Одна неподільна.

проф. Ю. Григорійв.

ки, большевики зааранжували референдум у справі потреби утворення соборної сателітної про-советської тоже-республіки. Голосування дало несподіваний **виборчий провал комуністам (СЄД)**. Участь у голосуванні взяло 95% управнених, але 4 мільйони, тобто 34% німців голосувало в большевицькім режимі проти скликання т. зв. народного конгресу.

Два дні перед відкриттям конференції міністрів почався в Берліні дня 21. 5. **страйк 12.000 залізничників**, що мешкають у західних секторах, але разом з Дирекцією Залізниць підлягають советській контролі. Проголосила його „Організація Незалежних Німецьких Профспілок” (УГО), протиставна комуністичному „Союзові Вільних Німецьких Профспілок” (Ф. Д. Г. Б.), з домаганням виплачувати робітникам з західного Берліну зарплату в західно-німецьких марках і прийняти знову до праці 1.200 робітників, усунених з роботи за свої протикомуністичні переконання. Тижнева робітничка платня в перерахунку на західні марки вносить 10 до 12 марок, з яких ніхто вижити не може.

Страйк як засіб боротьби за робітничі права — річ нечувана й небувала в тоталітарній большевицькій системі. Замість полагати його за 5 хвилин, большевики силою масакри й комуністичними групами страйколомів старалися його насильно здавити. Вуличні бої за залізничні станції, поліційні салви до робітників і вперта неуступчивість на робітничі домагання, що нагадує часи найчорнішої реакції — ось підсумки показових лекцій большевицького безправства над робітниками на очах західного світу. Десятиднівна боротьба робітників за свої права — не дала ще ніякого успіху. Большевики вперлися не платити робітникам більше 60% німецькими марками. Страйк триває і попри всі моральні неприємності для большевиків — гальмує залізничний транспорт Берліна з Заходом.

Така боротьба з робітництвом у Берліні зовсім не перешкоджає большевикам виступати в Італії в ролі оборонців трудящих і організувати **великий страйк хліборобських робітників**, що триває вже 3 тижні й ширшає завдяки підсиленню його соціалістичними помагачами.

Підмінуючи Італію, большевики безуспішно шукали нагоди примиритися на **відгук проти-грецької війни**, висуваючи альянтам пропозиції трактувати спомангану собою диверзію нарівні з грецьким урядом. Переговори закінчилися нормально, тобто безуспішно, бо добрі часи Тегерану, Ялти, Потстаму — коли ще можна було обдурювати довірливих партнерів минули безповоротно.

Позірно примирительна тактика экс-прокурора Вишинського має **приховані цілі**. Їх покищо розшифровують таким здогадом. Вишинський маніфестуванням охочости до замирення в європейсь-

ких справах і одночасним ускладненням будь-якої практичної розв'язки має **приманити** західні держави до безпосередніх розмов із Сталіном. Водночас **празька конференція** чеської КП, на якій бере участь заступник Сталіна, Маленков, а Толіяті пописується такими наклепами, що італійське посольство змушене складати протести, має **застрашити** Захід погрозами, яких большевики не в силі виконати.

Примани в Парижі й погрози в Празі мали би переконати Захід, що є сенс домовитись з Сталіном і за резигнацію большевиків з погроз та деякі дрібні практичні уступки в Європі, дати большевикам вільну руку в Китаї.

А не зважаючи на мілітарні перемоги китайських (не сталінських) комуністів, **становище в Китаї** вимагає дуже великого вкладу большевицької праці. Упадок Шангаю не викликав у Японії сподіваної тривоги, але спокійну оцінку, що червоний Китай „є так само ксенофобний” (ворожий до чужинців) як ксенофобним був національний Китай. Для „заморського” Сталіна червоне царство Мао Тсе-тунга може стати твердим горіхом від Югославії. Намагання Вишинського ставити на паризьку конференцію підготову миру з Японією вказує на охоту большевиків покищо і китайськими мілітарними успіхами робити тиск на розв'язку європейських справ.

З початком червня почалась гра на дві руки. На одну нуту грає Вишинський у Парижі на другу Маленков у Празі. Свідоме відсування розв'язки робітничого страйку в Берліні зводить на практиці внівець саму передумову відбування паризької конференції.

АВН ПРОТИ „ЄДИНОЇ НЕДІЛМОЇ” ТЮРМИ НАРОДІВ

Прес-Бюро АВН повідомляє, що Голова П. К. АВН переслав у квітні 1949 р., разом з письмом у справі Мюнхенської демонстрації, компетентним чинникам США становище поневолених російським імперіялізмом народів, в якому засуджується імперіялістичну „Лігу боротьби за народню свободу” А. Ф. Керенського та звертається увагу компетентних кол США на катастрофальні наслідки евентуальної підтримки США єдинонеділимських концепцій.

При цьому піддано критиці радіоавдіції на російській мові „Голос Америки” та виставлено відповідні постуляти в цій справі.

Прес-Бюро АВН відмічає водночас, що в останньому числі офіціозу АВН „Набат” ч. 11-12/49 є окрема обширна резолюція Конгресу АВН у справі тзв. „Комітету визволення народів Росії”, „братньої організації”, „Ліги боротьби за народню свободу”.

Цей номер „Набату” переслаано теж кому слід.

Письмо Шотландської Ліги до ген. Клея в справі розбивання мюнхенської демонстрації

Генерал Л. Клей
Гол. Ком. Ам. Ок. Збр. Сил
Берлін

11. травня 1949 р.

Пане!

З доручення Ради нашої Ліги, що складається з членів, що мають багато років особистого досвіду країн, народів і умовин у Східній та Центральній Європі і великий авторитет у європейських справах, як також у справах со. Росії, я бажаю висловити глибокий жаль з приводу акції переведеної американськими військами у Мюнхені, 10 квітня, що розігнали з допомогою танків, слізного газу й іншої зброї спокійні збори (мітінг) 10000 переміщених осіб на Кенігспляці.

Дальше, за нашою власною інформацією, між американськими військами були люди, що є, очевидно, комуністичними симпатиками і які були особисто брутальні в свому відношенні до демонстрантів і які забрали хрест, порвали прапори й били прапороносців рушницями й багнетами.

В цьому самому часі, або приблизно в цьому самому, як нас інформують, у Відні, похід комуністичних жінок протестуючих проти пляну Маршала, американ-

ських „воєнних злочинців” і т. д. був дозволений і перейшов західній сектор без перешкод.

Наша Ліга є одинокою організацією, яка від серпня 1939 р. без страху і без компромісу противилася кожній примирливій пропозиції приподобатись Росії, якої так само не можна задобрити, як не можна задобрити тигра. Вона правильно передбачувала кожний рух, що його робила Росія після Тегерану, Ялти і Потсдаму і після кожного компромісу, в якому вона постійно здобувала все основне і не втрачала нічого. Вона, від початку, пізнала те, що цивілізований світ змушений є тепер пізнати, а саме, що советська Росія не має іншої мети, як панування над світом, і щоби цьому успішно спротивитись, західні держави мусітимуть забезпечити собі допомогу народів поневолених держав, які готові йти під проводом Заходу, для повалення советського ярма. Тому треба жаліти, що зібрання мирних втікачів, які все потратили і яких родичів щоденно висилають на смерть до російських невольничих таборів, було потрафковане, як вороже для культурних держав, коли вони протестували проти сили, яка виставляла себе і виставляє ворогом усього, що означає гуманність і справедливість. Ми потребуватимемо їхньої прихильності і ця акція проти якої ми твердо протестуємо, мала на меті створити ненависть проти Заходу, яка досі не існувала.

З пошаною

Джон Ф. Стюарт

Голова

Шотландської Ліги Європейської Свободи

ЩЕ ОДНО ЗДИРСТВО ГРОМАДЯН НА 20 МІЛІАРДІВ РУБЛІВ

Московське радіо проголосило 1. травня ще одну державну „позику” на суму 20 мільярдів рублів. Позика має бути підписана населенням з 1. жовтня. Призначена вона на латання проваленої п'ятирічки: „щоб виконати державний план для регабілітування й розвитку національної економії ССРСР в четвертому році повоєнної п'ятирічки й щоб перед строком виконати п'ятирічний плян господарської й культурної відбудови”.

ПАРТИЗАНИ Й ОХОРОНА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

На женеvській конференції, що опрацьовувала міжнародно конвенцію охорони жертв війни були в багатьох справах великі противленості між представниками Заходу й большевицькими притакни-головами.

Для нас важлива особливо ухвала від 29. 4. ц. р. про охорону партизан, яку, як компроміс, запропонував Плініо Болля. Нажаль повного тексту ухвали не маємо, тому подаємо зміст газетної вістки. Ця ухвала нав'язує до штокгольмських постанов і підтверджує, що партизани будуть взяті під охорону міжнародного Червоного Хреста після сповнення цілого ряду передумов.

Найважливішими є дві передумови: 1) щоб партизани додержувались воєнних правил, 2) підлягали одному відповідальному провідникові.

НЕ СПОМАГАЙМО КОМУНІСТІВ!

Швайцарський щоденник „Сольотурнер Цайтунг” звертає увагу, що в комуністичній газеті „Форвертс” появляються великі анонси консуму, театру й музичної школи в Базель. „Таких речей не сміємо не уважно переочувати. Хто підтримує комуністичну газету, підтримує також і комуністичну партію, яка наявно стоїть за національну зраду.”

Пора й заокеанським українцям не дивитись сонливо й апатично, що в них під носом в аргентинському „Світлі”, в „Українському Житті” (Торонто), в „Українських Щоденних Вістях”, в „Українському Слові (Вінніпер), в „Громадському Голосі” чи в „Юкрєйнієн Кенедієн” друкують реклами й оголошення українські невольницькі фірми.

Українська суспільність має обов'язок ті фірми, що старануться про приєднання для себе клієнтелі через большевицькі газети, залишити для большевицької клієнтелі й спомогати тільки такі, що не підлизуються кремлівським прихвостням.

Створення Конфедерації Українських Профспілок

На дводневному конгресі в Брюсселі (8 і 9. травня ц. р.) створено **Конфедерацію Українських Вільних Професійних Організацій** (КУВПО).

Почин до створення цієї широко розпланованої організації на базі міжнародного робітничого руху дали профспілки: **Організація Українських Робітників у Франції (ОУРФ)** та **Союз Українських Робітників у Бельгії (СУРБ)**.

На конгресі було 250 учасників і гостей, між ними 38 умандатованих делегатів з Бельгії (29), з Франції (8), з Англії (1) та уповноваження передані через СУРБ українських центральних громадських установ у Німеччині, Швеції й Голландії.

Крім численних письмових привітань від українських організацій конгрес вітали від чужинців представники: 1) Конфедерації Християнських Синдикатів Бельгії, 2) КОРЕСТ'у, 3) Міжнародної Централі Вільних Синдикатів на чужині, 4) СФЖТ, 5) Міжнародного Центру Боротьби проти Комунізму — „СІЛ'ЯК", 6) Кардинала Примаса Бельгії, 7) Бельгійського Єпископату, 8) Руху Християнської Робітничої Молоді в Бельгії, 9) Ради „Польонії", 10) Спілки польських Робітників у Бельгії. Письмові привітання наспіли м. ін. від: 1) Міжнародної Конфедерації Християнських Синдикатів, 2) Французької Конфедерації Християнських Робітників, 3) Католицької Селянської Молоді Бельгії, 4) Спілки Болгарських Робітників у Франції, 5)

Литовських Робітників у Франції, 6) ректора лювєнського університету.

Конгрес заслухав чотири програмові доповіді К. Мулькевича, М. Мироненка, Я. Пришляка й І. Поповича, ухвалив статут Конфедерації й резолюції, (яких текст подаємо повністю) та вибрав керівні органи КУВПО в такому складі:

Рада КУВПО: Голова — Карло Мулькевич (Бельгія), члени Ради: від Франції: Степан Панчичин (від ОУРФ), Григорій Глинський (від гірників), Осип Базюк (від рільників), Зиновій Туркало (від будівельників) і Дмитро Щербань (від металюргів), від Бельгії — Олександр Буній (від СУРБ'у) і Василь Гусак (від групи гірників).

Інші краї виделегують до Ради своїх представників по створенню у них красивих професійних організацій, згідно з постановами статуту.

Головна Управа: Голова — Іван Попович (Франція), перший заступник — інж. Микита Мироненко (Німеччина), другий заступник — Ярослав Пришляк (Бельгія), **референти:** Дмитро Штикало (Франція), Олександр Сокіл (Франція), Юліан Заблоцький (Фр.), Степан Семенюк (Фр.), Володимир Макар (Бельгія) і Михайло Корнійчук (Бельгія).

Контрольна Комісія: Іван Страшовський (Фр.), Антін Івахів (Бл), Дмитро Підкович (Фр.). Заступники: Олег Рудзінський і Ольга Химчак (Бельгія).

РЕЗОЛЮЦІЇ КОНГРЕСУ

Перший Конгрес Українських Професійних Організацій на Еміграції, який відбувся в днях 8 і 9 травня 1949 в Брюсселі, Бельгія, заслухавши звітів поодиноких делегацій та програмових доповідей: 1. „Завдання і вага професійного руху", 2. „Український професійний рух", 3. „Розвій і стан профспілок у повоєнному часі", 4. „Роля і завдання українського робітництва на чужині", виносить наступні резолюції:

I. Загальні

1. Українське організоване робітництво на еміграції вважає себе невід'ємною органічною частиною Українського Народу і разом з ним бере участь у змаганнях за повне національно-політичне і соціально-економічне визволення України, свідоме того, що тільки в Самостійній Соборній Українській Державі будуть повністю забезпечені всі основні вольності нації в цілому і кожного її члена зокрема.

2. Українське робітництво на чужині клонить голови перед героїчними визвольними змаганнями Українського Народу, а зокрема Української Повстанчої Армії, та, стоючи в духовій єдності з українським робітництвом у Рідному Краю, протестує проти боль-

шевицької системи невільництва праці і визиску, національного поневолення та релігійного переслідування.

3. В той час, як українські народні маси на Рідних Землях стоять у безпосередній збройній боротьбі з московсько-більшевицьким наїзником, українське робітництво на чужині вважає своїм обов'язком та завданням організувати український незалежний профспілковий рух, як один з важливих відтинків одноцілого фронту боротьби, та включитись у міжнародні профспілкові організації з метою якнайкраще репрезентувати та боронити українські інтереси перед чужим світом.

4. Своім особливим завданням українське робітництво на еміграції вважає поборювання большевицької системи національного і соціального поневолення, шляхом усвідомлювання вільного демократичного робітництва про загрозу тотального поневолення працюючих мас комуністичною системою.

5. З'єднуючи симпатії і зрозуміння для української визвольної справи, українське робітництво на чужині змагатиме у дружній співпраці з робітництвом вільного демократичного світу до повного

визволення українського й інших поневолених Москвою народів.

6. Своєю діяльністю українське робітництво, зорганізоване в КУВПО, базуватиме на засадах християнської етики та моралі, які від віків стали непорушними підвалинами справедливого соціального ладу та мирного співжиття народів.

7. Зорганізоване українське робітництво співпрацюватиме та координуватиме свою діяльність зі всіма українськими громадськими та політичними організаціями й установами на чужині, що стоять на платформі національно-державницької ідеології.

II. Організаційні

1. Визнаючи потребу одного спільного українського профспілкового руху на чужині, Перший Конгрес У. П. О. Е. приймає до відома і схвалює статут Конфедерації Українських Вільних Професійних Організацій (КУВПО).

2. КУВПО об'єднує існуючі українські професійні організації в західній Європі та доложить старань до створення об'єднання всіх українських професійних організацій на чужині.

3. Найближчим завданням Проводу КУВПО є ввійти в склад Міжнародної Конфедерації Християнських Синдикатів, як самостійна професійна національна організація.

4. КУВПО допомагатиме творити українські професійні організації в тих країнах, де таких організацій ще немає, і запрошує вже існуючі професійні українські організації різних видів, щоби вони своєю участю в КУВПО дали свій вклад в одностайний фронт боротьби українського робітництва за соціальне та національне визволення.

5. З'їзд доручає Керівним Органам КУВПО дбати про посилення професійних організацій та включення в організовані ряди українського профспілкового руху всього українського робітництва.

6. КУВПО допомагатиме в організованні окремих професійних спілок всіх фахів фізичних та інтелектуальних робітників.

7. Для налагодження співпраці з централею українського громадського життя в Європі, Конгрес доручає Проводові КУВПО делегувати представника КУВПО до КОУГЦУ, а для співпраці в терені поодиноких країн доручає професійним красивим організаціям координувати свою діяльність з центральною громадською установою даної країни.

III. Професійно-соціальні

1. КУВПО через свої складові красиві організації заступатиме професійні та національні інтереси працюючих мас на чужині та боронитиме їх справедливі соціальні права в рамках законодавства праці поодиноких країн. Зокрема дбатиме про забезпечення

хворих і інвалідів праці та їх родин, позбавлених соціальної опіки збоку даної країни.

2. КУВПО дбатиме про влаштування на працю українських фізичних та інтелектуальних робітників за їхніми професіями.

3. КУВПО допомагатиме в переселенню їх на працю в нових країнах поселення.

4. КУВПО змагатиме до збільшення кадрів кваліфікованих фахових сил постійним забезпеченням фахового вишколу молоді чи перевишколу, де цього вимагатиме потреба.

5. КУВПО дбатиме про згуртування інтелектуальних сил для розпрацювання соціальних проблем в дусі християнської ідеології та забезпечування українського профспілкового руху відповідною літературою для вишколу профспілкових працівників.

IV. Фінансові

Вважаючи, що фінансові засоби є необхідні для успішної праці КУВПО, Перший Конгрес У. П. О. Е.:

1. Доручає краєвим професійним організаціям вплачувати на потреби КУВПО 10% від вписового і вкладок їхнього членства.

2. Взиває все українське робітництво на чужині вплатити одноразовий даток на потреби КУВПО.

3. Доручає Проводові КУВПО докласти старань для розбудови фінансової бази КУВПО, викорис-

Перший Конгрес Українських Професійних Організацій у Брюсселі 8. і 9. травня 1949.

З ліва до права: Петро Поліщук (ОУРФ), Ярослав Пришляк (СУРБ), Іван Попович (ОУРФ), Дуран (бельг., Конф. Христ. Синдикатів), Карло Мульткевич (СУРБ).

стовуючи різні можливості в тому напрямі як всередині організації так і поза нею.

4. Доручає Проводові КУВПО подбати про створення самопомогового фонду українського робітництва на еміграції для піднесення його господарського добробуту й покращання побутових умовин життя.

ОКРЕМА РЕЗОЛЮЦІЯ

Учасники першого Конгресу Українських Професійних Організацій, заслухавши інформації про невідрадную ситуацію українських вуглекопів у Бельгії, які чесно виконали свої контрактові зобов'язання, а тепер опинились без жодної опіки збоку компетентних чинників, без ніяких можливостей знайти в Бельгії обіцяну їм працю по своєму фаху ані без виглядів на можливість швидкої еміграції до інших країн, та для яких — як остаточність — залишається тільки можливість добиватись приміщення в Осередку Скупчення, де вони живуть довгими тижнями серед невідрадних умовин (зокрема якщо йде про жінок і дітей), —

протестують проти такого, незгідного з міжнародними зобов'язаннями та основними правами людини, трактування українських і інших національностей робітників,

зокрема протестують проти неприхильної політики бельгійської делегатури ІРО по відношенню до робітників-скитальців,

заявляють свою повну солідарність з покривдженими українськими робітниками, приміщеними в Пті Шато і Скарбергу,

та апелюють до компетентних чинників, відповідальних за долю цих робітників, — вглянути негайно в цю справу і знайти задовільну та приємливу для всіх розв'язку проблеми.

Привітання бійцям УПА

До
Бійців і Командирів
Української Повстанської Армії
в Україні

Дорогі Брати!

Зібрані на Першому Конгресі Українських Професійних Організацій на Еміграції, скликаному до Брюсселі (Бельгія) в дні 8. і 9. травня 1949 р., при участі 300 осіб, умандатованих делегатів українських профспілок і громадських установ Бельгії, Франції, Англії, Німеччини, Голландії і Швеції, представників різних чужинських організацій і гостей, —

ми всім своїм еством, всіма нашими думками і найкращими почуваннями линемо до Вас, до наших найрідніших, що в цю хвилину, як зрештою від довгих років безупину, стоїте у затяжній жорстокій безпосередній збройній боротьбі проти найлітшого ворога-наїзника, москвина-большевика, в обороні життя і волі, в обороні чести і гідності Української Нації, в обороні найосновніших прав народу і людини, в обороні Божої Правди на землі. — Прийміть наш повний найглибший пошани поклін і привіт.

В надлюдських умовах, в я-

ких приходиться українському народові на Рідних Землях жити і змагатись, багато ділянок незалежного українського суспільно-громадського життя мусять бути занедбані, а розв'язка не раз дуже пекучих життєвих проблем мусить бути відкладена до кращого часу й умовин. Тим більше вважаємо невідкладним обов'язком і наказом хвилини для української політичної еміграції доложити всіх зусиль до якнайкращої розбудови всіх тих ділянок життя, що лежать облогом на Рідних Землях, та до гідного заступництва української справи перед чужим світом.

Ми, українське робітництво на скитанні, запевнюємо Вас, що будемо чесно виконувати наш обов'язок на дорученому нам відтинку загального фронту української визвольної боротьби. Створена на нашому Конгресі Конфедерація Українських Вільних Професійних Організацій (КУВПО) буде гідно боронити інтересів українських трудових мас, репрезентуючи і підносячи голос в іменігнобленого, але нездоланного, вольного, але нездоланного, вольного українського робітництва в Україні і на скитальщині, на терені міжнародних світових профсоюзних організацій. Сил, витривалості і запалу до праці будемо черпати в свідомості нашого нерозривного зв'язку з воюючою Україною і в кожній згоді про Ваші надлюдські героїчні змагання. Прийміть же ж ще раз наші найкращі вітання і вислови нашої найглибшої пошани і подяки за те, що втримуєте з такою героїчною посвятою і самопереверченням найважчий і найосновніший фронт боротьби України. Віримо разом з Вами непохитно, що наша свята боротьба вже швидко діждеться переможного завершення, та що тільки створена збірним зусиллям всього українського народу, його жертвою, посвя-

Привітання для ЗЧ ОУН

До
Проводу Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів

на скитальщині

Високостойні Панове і Друзі!
Від імені Першого Конгресу Українських Професійних Організацій на Еміграції, що відбувся в Брюсселі (Бельгія) в дні 8. і 9. травня 1949 р. при участі 300 осіб, умандатованих делегатів українських професійних організацій і громадських установ Бельгії, Франції, Англії, Німеччини, Голландії і Швеції, представників різних чужинецьких організацій і гостей, — просимо прийняти наш палкий братній привіт та щирі подяку за Вашу прихильну увагу до нашого Конгресу і взагалі до українського професійного українського руху.

Ваше дружнє звернення-привітання Конгресові було відчитане

і прийняте всіма учасниками З'їзду з великим захопленням і вдячністю, а Ваші глибокі думки про роллю і завдання українського робітництва на скитанні стали дуже цінним вкладом у нашу збірну працю. Ми можемо Вас запевнити, що створена на Конгресі **Конфедерація Українських Вільних Професійних Організацій (КУВПО)** буде завжди в своїй праці орієнтуватись на Рідні Землі і на збройну боротьбу всього Українського Народу, та що сил і запалу до праці будемо черпати передусім із свідомості нашої нерозривної духового зв'язку з воюючою Україною, з усім Українським Народом-Героєм і його найкращим вицвітом — Українською Повстанською Армією.

Своїм першим обов'язком і завданням вважаємо — бути все і всюди вірними речниками нашої непоборної героїчної Ватківщини

перед зорганізованим свободолюбним міжнародним світом праці та заступати якнайкраще на цьому важливому відтинку святу українську справу.

Віriamo твердо, що шлях українського скитання вже недовгий та що збірним зусиллям, боротьбою, жертвою і трудом здвигнемо Українську Самостійну Соборну Державу, яка єдина забезпечить вільне і гідне життя українських трудових мас, цієї найкращої основи буття Нації.

СЛАВА УКРАЇНІ!

За Президію I-го Конгресу Українських Проф. Організацій на Еміграції:

Іван Попович
Предсідник

Карло Мулькевич

I-ий заступник Предсідника

Ярослав Пришляк

II-ий заст. Предсідника

Петро Поліщук

Вол. Макар

Секретарі

З хроніки протибольшевицьких демонстрацій

СЕМІТИСЯЧНА МАСА ПІД ЗНАМЕНАМИ АБН НА ВУЛИЦЯХ ШТУТГАРТУ

Цілу ніч в українському таборі Штутгарт-Цуфенгаузен ішла гаряча підготовка до маніфестації, яка офіційно призначалась на неділю 15. травня. Закопували машини, розвішували національні прапори вірменів, чехів, естонців, лотиськів, поляків, словаків, українців, білорусів, мадярів. Коло них почесні стійки. На всі сторони міста роз'їжджаються юнаки з листівками АБН і мапами концентраційних таборів. Табор освітлений до ранку. Від 6-ої години рух. Православні і греко-католики прикрашають престоли для богослуження. Дев'ятьлітні пластуни не сплять: у них є теж завдання. Вони приносять квіти прикрасити престоли, допомагають розвішувати карикатури, горді, що також борються проти сталінського режиму.

Рівно о 7 год. при вході до та-

бою, працюю і — передусім — збройною боротьбою, Українська Самостійна Соборна Держава дасть повне забезпечення всіх вольностей народу і кожної української людини. Тільки у власній незалежній державі українське робітництво знайде повну і найкращу розв'язку всіх своїх життєвих проблем.

СЛАВА УКРАЇНІ!

За Президію Першого Конгресу Українських Проф. Організацій на Еміграції:

Іван Попович
Предсідник

Карло Мулькевич
I-ий Заст. Предсідника

Ярослав Пришляк
II-ий Заст. Предсідника

Петро Поліщук **Вол. Макар**
Секретарі

бору струнко стоять сумівські лави. Високо підноситься український національний прапор. На площу вносять карикатури. Призначається місце для кожної групи. Біля чоловічої стіни вже готові престоли, посередині вгорі далеко видніють ініціали Антибольшевицького Б'юро Народів — АБН. Оркестра починає грати марш, бо вже надходить перша національна група — **Вірменів**. З притаманним вірменам темпераментом вони вносять жвавість і рух на площі, маленькі прапорці першої, чоловічої, колони притягають очі таборян. Оркестра не перестає

ВІДПОВІДІ З ОН НА РЕЗОЛЮЦІЇ З ДЕМОНСТРАЦІЙ АБН.

Пресбюро АБН повідомляє, що до Голови АБН досі надійшли відповіді з приводу пересланих резолюцій з мюнхенської та інших демонстрацій від англійської, канадської, чилійської й австралійської делегацій до ОН.

Крім цього, шотландська Ліга боротьби за Європейську Свободу надіслала широку заяву, разом із копією листа з протестом до ген. Клея, у зв'язку з поведінкою американської військової поліції (МП) під час мюнхенської демонстрації.

Текст цього листа Пресбюро уповноважене подати до відома.

грати, бо до табору входять лотиські. Перша колони, жінки і національних строях, надає стилю всьому походу. Лотиські транспаранти майстерні: „Прийде час відплати”, „Сталін — величезна карикатура”, „Ми хочемо самостійної Латвії”, „Геть із Сталіном, що поневолює лотиський народ” і знову його карикатура.

жіноцтво відходить із колони, щоб декорувати залі пресової виставки. Там уже з ночі працюють українські комбатанти, розміщують

чи майже весь свій музей. І з стін дивляться Петлюра, Коновалець і ряд генералів, що вписали ім'я України в історію Європи під час першої світової війни.

З міста повернулися стежі.

Всюди німці читають наші листівки. Мапи концентрацій на всіх важливих американських і німецьких будівлях, — а очі горять, повні запалу.

— Чехи йдуть, чехи йдуть, — радіють малі пластуни. Попереду їх колони **чеський національний прапор і герб**.

Українська Православна Церква з Пресвяченим Платоном займає місце коло першого престолу, коло другого вже зібралися вірні Греко-Католицької Церкви. Транспарантами „Хай живе Самостійна Україна”, „Ми жадаємо визнання УПА воюючою армією” — починаються **українські колони**. Жіноцтво в багатих українських строях відрізняло наші колони від інших.

Вже й білоруси на площі, а ось йдуть стрункі лави синів **Словаччини**. „Ми хочемо самостійної Словаччини” — такий перший їхній транспарант. Біля них стоять **мадяри**. **Естонці й литовці** вже теж на своїх місцях. Оркестра скінчила привітальні марші. Вже і радіо Штутгарт на місці зборів. Зацікавлені журналісти вюртенберської преси розпитують комітет, роблять фотознімки.

Збори починаються промовою Єпископа Плятона. Імпозантне враження справляють на маніфестантів і гостей богослуження. Далеко несуться співи українського православного хору. Панахидою та промовами священників католицького і євангелічного кінчається релігійна частина зборів. Політичну частину маніфестації починає загальна промова англійською мовою (лотись). Далі бере слово представник Центрального Комітету АБН, який гаряче вітає

УПА в чужій пресі

ГРУПИ СПРОТИВУ НА УКРАЇНІ

(С. К.) Голяндський католицький щоденник „Де Фолкскрант“, редагований головою парламентарської фракції Католицької Народної Партії проф. Ромме, 17. V. 49. (ч. 7441) вмістив на першому плані (безпосередньо після вісток про бої біля Шангаю) таке повідомлення.

Нью-Йорк, 16. V (Дейлі Тел.) — В наслідок дій антикомуністичних груп спротиву на Україні й Кавказі, Москва змушена була вислати на ці терени на допомогу місцевій поліції чотири дивізії червоної армії. Так подає війсь-

ковий кореспондент „Нью-Йорк Таймс“.

З інформацій, одержаних з Росії, він робить висновки, що групи банд (під бандами тут розуміються нерегулярні збройні відділи — С. К.) дуже міцні, однак не може бути ще мови про загрозу для советського режиму. Учасники спротиву ховаються в лісах та горах, а час від часу з'являються, щоб робити напади. Ймовірно, групи спротиву, що оперують на Україні, належать до УПА, Української Повстанської Армії, яка вперше почала дії під час німецької окупації. Група спротиву на Кавказі складається передусім з козаків і втікачів із червоної армії.

ДОВІРЯ ДО ЯНИЧАРІВ

На місце найвищого советського урядника при ООН, А. Соболева назначено особистого асистента Молотова на паризькій конференції і шефа закордонного Бюро в Комісаріяті закордонних справ. **Константина Зінченка.**

Це знак великого довіря до вірності яничара з українським призвищем.

ТИТО ТИХЦЕМ ЗВІЛЬНЯЄ В'ЯЗНІВ

В останніх місяцях Тіто тихцем позвільняв з тюрми окремих опозиційних політиків, м. ін. двох соціалістичних експертистів і колишнього прем'єра Шубашіча. З Ватикану подають, що переговори в справі звільнення з тюрми хорватського єпископа Степінача мають позитивні вигляди.

— з подивом питають німецькі громадяни. Шкода, що не всі були вони на зборах, де над семитисячною масою маяли національні прапори, а очевидці оповідали світові правду про пекло, що твориться за „залізною завісою“.

Після полудня відбулася пресо-ва конференція. В ній узяли участь представники американської й німецької преси з Вюртенбергу та представники преси народів АБН.

О 18 і о 21 годині штутгартське радіо подавало повідомлення про демонстрацію, починаючи промовою **представника Центрального Комітету АБН.**

Мюнхенська радіоцентраль подала коментарі про демонстрацію протесту в Штутгарті того самого і наступного дня.

Муха.

збори. Буря оплесків часто перериває його повні віри й бадьорості слова. Всі присутні, як і він, вірять, що досягнуть своєї мети, здобудуть свої самостійні незалежні держави, бо „ця ідея свята“, бо „правда завжди перемагає зло“. Після нього слово беруть по черзі представники від кожної національної групи: вірменин, лотиш, литовець, білорус, чех, поляк, українець, словак, мадяр — кожний своєю рідною мовою. На трибуну виходить представник українців, щоб прочитати загальну промову німецькою мовою. Його слова: „Якщо світ і далі буде мовчати, то хай запам'ятає, що час діє тільки на користь большевизмові, уважайте, щоб не було пізно“ — на мить пригнітили демонстрантів. Але не надовго, бо закінчення промови, сповнене віри в силу ідей, що їх написали на своїх прапорах народи АБН, бадьоро настроює зібраних. Хоч раз-у-раз сіється дощ і дошкуляє холод, всі стоять, мов вриті. Однодушно схвалюється резолюція зборів. Вже близько 13-ої. Національні колони ладнаються в похід і залишають табір. Виходять до міста, їх до брами супроводить українська оркестра. З усіх вікон глядять цікаві очі німців. Маніфестанти в зразковому порядку наближаються до двірця Штутгарт — Цуффенгаузен. Українські колони схиленням прапорів вітають на прощання інші національні групи і повертаються до свого табору.

І всі ці тисячні маси протестують проти СССР, Сталіна і його режиму під знаменами АБН?

Советське законодавство

І. РОДИНА КАРПЕНКОВИХ

Напочатку серпня 1934 р. ввечері в одній з празьких пивниць, де п'ють пиво мешканці Праги, сидів і сьорбав собі з келиха чех Швейк, що пізніше з волі й талану письменника Гашека став славетним у всьому світі, як во-як. До нього підсів агент тайної поліції Бретшнайдер і запитав Швейка: „Читали?“ „Ні, не читав. І взагалі нічого не читаю“. „Але чули?“ „Нічого не чув та й чути не хочу“. „Але ж напевно знаєте?“ „Нічого не хочу знати“. „Як! Ви не знаєте, що вчора вбили...“ „Дайте мені спокій! Якщо там десь забили якогось дурня, то я і знати про це не хочу — хай не буде такий дурний і не дає себе забивати“. „Гальт! Ви арештований! Поліцай!!! Ця сволота позволяє собі ображати наслідника престолу...“

За Гашеком, Швейк був арештований і йому загрожував суд за образу забитого на передодні в Сараєво Ерцгерцога Фердинанда...

Коли, глузуючи над милітаризмом і імперіалізмом Гашек, намалював гіперболу то він не передбачав тоді, що за кільканадцять років таке гіперболічне правосуддя стане можливим, втілиться в життя і буде провадитися над ці-

лими народами і тоді вже викликати не веселий сміх, а великий жах.

Австро-Угорщини вже давно не стало..., але бретшнайдери з членською карткою комуністичної партії в кишені і день і ніч невинно полюють в останній поліційній державі — в СССР.

*

Минули роки. Дня 5. грудня 1934 р. в Далекому Донбасі, в Юзівці (Сталіно), ввечері, навколо столу в хаті бухгалтера Заготзерно Карпенка, по 6-тій лінії зібралися трійка: господар дому Карпенко, його дружина і приятель, старенький фотограф. Всі вони знали один одного вже багато часу і мали спільні зацікавлення. Вже довгий час вони були захоплені спиритизмом. Кожного тижня, один раз ввечері вони сідали навколо круглого столу, на якому находилася дощинка з накресленою абеткою і з маленькою перевернутою тарілочкою, на боці якої зроблена була криска. Вони клали пучки пальців на тарілочку і вона рухалася, зупиняючись інколи черткою на тій або іншій літері. З цих літер складалися слова і речення.

Під впливом подій 2-го грудня

1934 р. (коли впав з простріленою потилицею сталінський поспіпака Кіров в Ленінграді), вони „викликавши“ дух Наполеона I-го, спитали його: „як довго житиме Сталін?“ Дух відповів, що він вже швидко помре. На інші подібні запитання Наполеон розповів їм, що Сталін помре 7-го листопада 1937 р., що він буде забитий і що його заб'є сам господар дому — бухгалтер Заготзерно. Все це викликало сміх і жарти маленького суспільства і нарешті задоволені, по вечері, вони розійшлися.

Наступного дня Карпенко на службі розповідав колегам по праці, які теж інколи брали участь у спиритичних сеансах, про події з вчорашнього вечора.

5-го травня 1935 р. старенький фотограф Василенко, перебуваючи в „етапі“, в Сталінській в'язниці (Юзовській) одержав такий судовий вирок:

Вирок

Іменем Союзу Советських Соціалістичних Республік Восно-Револуційний Трибунал 7-го Стрілецького Корпусу під головуванням див. воен. юриста Радалова і членів Трибуналу воєнюрисів Зелінського і Іванова при секретарі воєнюрисі Ткаченко, в судовім закритім засіданні своїм 14-го грудня 1934 р. в м. Сталіно, розглянув справу оскаржених:

Домагання демонстрантів з Мітенвальду

Домагаємося, щоб:

1) Організація Об'єднаних Народів дослідила Вінницьку трагедію, щоб 10.000 у звірський спосіб замордованих і живцем похованих під вінницьким парком жертв — стали предметом обговорення разом із такими ж жертвами Катинського злочину.

2) Ми домагаємося, щоб були досліджені московсько-большевицькі морди, яких жертвами під час відступу большевиків в 1941, стали десятки тисяч українців і українок на Західній Україні: у Львові, Дрогобичі, Станіславові, Тернополі і інших містах та містечках, а також на Східній Україні: в Полтаві, Харкові та інших місцевостях.

3) Ми посилаємося на автентичні джерела західних дослідників, а насамперед — польського політика, Станіслава Міколайчика, — що і тепер у московських концентраційних таборах і на засланнях та каторжних роботах перебуває найменше 10 мільйонів українських людей, **ТА ДОМАГАЄМОСЯ ЇХ ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ.**

4) Ми пригадуємо, кому то знати належить, що тільки в ніч з

21-го на 22-е жовтня 1947 року з самої Волині вивезено між 500 і 800 тисяч наших людей на заслання в Московію.

5) Ми домагаємося, щоб Організація Об'єднаних Націй **НЕГАЙНО ПРИПИНИЛА ВИВІЗ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ** до Советської Росії.

6) Ми нагадуємо, що найбільш жорстокі і нечувані релігійні злочини большевики починили над народом українським.

Ми просимо дослідити, яка доля стрінула більш як 40 митрополтів, Архиепископів і Єпископів на східній Україні в роках 1926-1939 та митрополита Автокефальної Православної Церкви в Польщі, Діонізія.

7) Ми протестуємо проти вивозу українського католицького митрополита Др. Йосифа Сліпого та 6-ти католицьких українських єпископів.

Домагаємося, щоб було встановлено місце їх перебування і щоб таких з них, що є ще при житті, **БУЛО ПОВЕРНЕНО** на їх пастирську службу. Так само і того самого домагаємося щодо о. Августина Волошина та Апостольського Візитатора в Берліні о. Вергуна і тих католицьких священників, що

їх арештовано в Західній Україні і вивезено незнати куди.

Отже, констатуючи ці нечувані злочини Москви супроти нашого народу, ми кличемо до сумління цілого цивілізованого світу і домагаємося негайного їх припинення та належної компенсації нашому народові, а насамперед — знесення советської тиранії та **ДОДЕРЖАННЯ ЩОДО НАС АРТИКУЛУ І ІІ АТЛАНТИЙСЬКОЇ КАРТИ.** Ми віримо, що її і з неї випливаючі закони і постанови Організації Злучених Націй не є лише порожніми гаслами, а мусять бути додержані всіма урядами, що їх підписали, а в тім числі і советськими, а за їх переступлення винуватці мають понести належну кару.

ЯК МОСКВА ОБДИРАЄ СВОЇХ САТЕЛІТІВ

„Борба” подає, що за кожний спроваджений з Росії трактор Югославія була обов'язана вивозити до СССР 4000 сотнарів картопель. За цінами світового ринку Росія за свої доставки брала двічі або тричі більше а югославські товари рахувала точно по курсі світового ринку.

Такі торговельні взаємини Москва називає „інтернаціоналізмом” а хто пручається проти такого московського здирства — як от Костов у Болгарії — того називає „націоналістом”.

Карпенка Грицька Семеновича, нар. в р. 1904, X. 2. в м. Молочанському, походження селянин. Освіта середня незакінчена. Одружений. Фахом бухгалтер. Під судом не був. Притягнутого до відповідальності по ст. 58-8-10-11 КК РСФСР.

Карпенков Олени Івановни, народж. в р. 1910, 3. 5. в м. Великий Токмак. Донька службовця. Освіта сьомірічна. Заміжня. Без фаху. Під судом не була. Притягнутої до відповідальності по ст. 58-16-8-10-11 КК РСФСР.

Василенка Василя Петровича, народ. в р. 1876, 13. 9. в м. Полтава. Соціальне походження службовець. Освіта середня. Фахом фотограф. Служив в царській армії. Під судом не був. Притягнутого до відповідальності по ст. 58-16-8-10-11. КК РСФСР.

На підставі матеріалів слідства і зізнання обвинувачених Военно-Революційний Трибунал

Ухвалив

Карпенка Грицька Семеновича* визнати винуватим в злочинах, що передбачаються ст. 58-8-10-11 ізза цього примінити в відношенні до нього вищу міру захисту суспільства — **розстріл.**

* перелічення тих же генералій, що подані напочатку, пропускаємо.

Карпенкову Олену Іванівну визнати винуватою в злочинах, що передбачаються ст. 58-16-8-10-11 КК РСФСР. Застосувати в відношенні до неї вищу міру соціального захисту — **розстріл.**

Василенка Василя Петровича визнати винуватим в злочинах передбачених ст. 58-10-11-12, застосувати в відношенні до нього, як міру соціального захисту ув'язнення в Поправчо-Трудових Таборах у віддалених місцевостях СССР терміном **10 років** з позбавленням громадянських прав по відбутті кари протягом 5 років.

Цей вирок є остаточний і апеляції не підлягає. Засудженим дається право подати на помилування на протязі 24 годин.

Речові докази: дощинка з накресленою абеткою і тарілочка з чертковою підлягають знищенню.

Справу передати до архіву.

Голова Трибуналу: Диввоснюріст Радалов

Члени Трибуналу: Военюрист Зеленський, Военюрист Іванов
Секретар: Ткаченко.

Старий Василенко подав на помилування і йому було скинуто з ласки Петровського два роки з десяти, а подружжя Карпенкових вже починало шостий місяць очікування на ласку і на життя, перебуваючи весь час в особливо загіртованих цілях, серед призначених на страту. І кожного дня

на прогулянці перегукувалися з „корпусом смертників”: „Карпенкови ще тут!”

Дальша доля їх нам невідома. Цей випадок є автентичний і не одинокий в цьому роді.

Великі мільйони подібних зфальшованих вироків впали й падають страшливим тягарем каторжної праці, в'язниць і концтаборів на життя звичайних трудящих, сиріх людей у СССР. Воля, гідність і саме життя людини не є забезпечені, доки існує большевицький устрій з його релятивістично-терористичним правосуддям. Ми маємо змогу викрити зараз тисячі сфальшованих, сфабрикованих, пришитих, підроблених, зачисаних урядовою гробінкою судових справ, на підставі яких гинули й гинуть звичайні ні в чім невинуваті, сирі люди (не капіталісти, не буржуї, не царі — бо в СССР таких вже давно нема). Це робиться під маркою справедливості для того, щоб знищити заздалегідь все те, що робить хоч би тільки натяк на спротив і критику уряду.

Це робиться під прихованим гаслом: „**Краще знищити тисячу невинуватих, ніж дозволити жити одному винуватому.**” Як би уряд насправді вважав за такий страшний злочин розмови про терор проти представників влади, то він мусів би видати новий за-

ГАННОВЕР

Поруч нечуваного переслідування релігій, отруєння широких народніх мас ідеями безбожництва, ідеями приниження людського „Я”, іде і масове знищення всіх тих, що так чи інакше стають на боротьбу з темрявою, злобою і моральним розкладом. Протестуємо проти ніде нечуваної експлуатації людини по концентраційних таборах Сибіру, півночі Росії, Далекого Сходу, у тисячах і десятках тисяч „в'язниць Росії, України, Польщі, Чехословаччини та інших країв захоплених Кремлем, проти мордування у нечуваних муках мільйонів найкращих представників поневолених народів. Мільйони робітників і селян з усіх країв советського союзу та Східної Європи в голді і холоді виконують рабську працю і очі їх звернені до широкого світу, який мовчки дивиться на нечуване ще в історії людства масове нищення безневинних людей.

Ми нагадуємо робітникам і селянам, інтелігенції і урядовцям всіх країн світу, що страшна доля наших братів поневолених сьогодні Росією, незабаром чекає і їх, коли ці народи світу одностайно не стануть проти нечуваної системи жаху, терору, експлуатації, яка захопивши сьогодні

кон: „Розмову про терор проти представників влади вважатиметься за чин і будуть покарані, як за такий згідно з параграфами законів”. Але большевицькому урядові корисніше засуджувати людей за порушення законів, що він їх не видав, бо неможливо видати такі закони без всесвітньої ганьби йому це корисніше — бо тоді під виглядом справедливості і судівництва провадиться терор, без якого цей „робітничо-селянський уряд” не зміг би триматися, а по друге — він постачається рабами, труд яких йому потрібен для озброєння й існування.

Ціну і якість советської справедливості ми бачимо з вище поданого вироку: Той, хто справді звалив Кірова стрілом в потилицю убив засуджений згідно в ст. 58-8-11 КК РСФСР і страчений. (Це ленинградський комуніст Миколаїв). Ті, що були ворогами Сталіна, — старі большевики Зінов'єв і Каменев, були засуджені двічі за те, що хтось убив Кірова і були страчені знову ж згідно зі ст. 58-8-11.

Нарешті ті, що мали лише розмови про вбивство і жарти за спиритичним сеансом, — подружжя Карпенкових засуджені за те, як за вбивство знову ж згідно з тою самою ст. 58-8-11 і мабуть таки страчені, якщо не зійшли з глузду серед смертників...

годні схід, як примара стоїть над всім світом.

Ми кличемо робітників і селян та інтелігенцію всього світу протестувати проти цієї масової катівні, що охопила собою всю Росію, Україну, Польщу, Чехословаччину, Болгарію, Румунію, Угорщину. Ми закликаємо всіх чесних людей світу вимагати НЕГАЙНОГО ЗВІЛЬНЕННЯ від невимовних мук каторжної праці мільйонів робітників, селян і трудової інтелігенції, що перебувають в тисячних концентраційних таборах ССРСР.

Повінь московської блекоти

Советське радіо з Києва, з 7 квітня 1949 р., у радіоподачі „для українців за кордоном”, цілої півгодини надавало уривки з московської патріотичної опери композитора Глинки — „Жизнь за царя”. Тільки й того, що ця опера мала тепер інший наголовок, а саме „Іван Сусанін”.

Наступного дня, подано було, що за почином села Кам'янки на Єлисаветградщині творяться тепер співочі гуртки ім. композитора Чайковського, який у свій час мешкав у цьому селі. Ці гуртки вивчають тепер твори старих „великих російських композиторів” — Римського-Корсакова, Мусоргського й того ж таки Чайковського, як також нових советських музик.

Ось перед нами нечуване в світі правосуддя: За тим самим законом засуджують на страту і винуватців і невинуватих!

Нам траплялося чути тут, в Європі від звичайних людей: „Нам нічого поганого не буде від советів, якщо б вони прийшли сюди. Я буду мовчати, не буду ставити ніякого опору і не буду порушувати їх законів. Я буду собі працювати”.

До відому таким: вони не врятуються!

Бо порушувати, або не порушувати закони можливо тільки в тому випадкові, коли закони існують. А коли на місці законів стоять: релятивізм, большевизм і терор — тоді кожний може опинитися в в'язниці, на шибениці, або в далекому концтаборі.

За одного забитого німця в 1941-42 рр., німці витягали з сусідніх хат сто міщан і розвішували їх з балконів по Києву, або Харкову. А за одного забитого Кірова — Джуґашвілі і його посіпаки, знищивши винуватця, витягли і поставили до муру сотки тисяч невинуватих людей. За приховану ненависть до них народу, або відкритий спротив, большевики знищили і нищать мільйони людей.

(продовження буде)

Ми вимагаємо, щоб комісії, складені з робітників і селян всіх країн одержали право вільного вступу і обслідування каторг Сибіру, Далекого Сходу, північної Росії, Польщі, Румунії, Східної Німеччини і інших країн, що опинилися під большевицьким чоботом.

Робітники і селяни, інтелігенції і всі чесні люди світу! Ви не смієте мовчати, бо кров мільйонів і десятків мільйонів паде на Вас!

3 резолюцій в Ганновері
з дня 26. 3. 1949.

Про старих українських композиторів, як от Лисенко, Леонтович, Стеценко, Бортнянський, Нижанківський, Людкевич, советське радіо, зрозуміло, не згадало, бо ж вони всі не належать до „великаво руссава народа” й твори їх можуть мати вплив у „відродженні українського буржуазного націоналізму”.

Підступ Москви в накидуванні в Україні гуртків ім. Чайковського, а не Лисенка чи Людкевича в тому, що Чайковський, як і всі перелічені „великі російські композитори”, властиво не були чистими москалями. В операх „Лебедіное озеро” і „Черевички” він використав багатство української пісні. „Признання” про те советського радія, мають на меті підкреслити „общій кателок”, без огляду на те, що зміст цього „кателка” був чужий, український. Для Москви головне, щоб на „кателку” було її тавро, мовляв, „зроблено в Москві”. А тоді цей „кателок” можна було вже пускати в світ. Так Москва грабувала духові скарби поневолених народів і збирала собі славу за їх рахунок. Тепер, як бачимо, ці привласнені Москвою скарби ввозяться назад до поневолених народів, але вже як втівер, культури „великаво народа” і як знаряддя обмосковлення...

Советське радіо з Києва, з 14 квітня 1949 р., теж у пересиланні „для українців за кордоном”, присвятило велику увагу приготуванню до свята 160-ої річниці народження, мовляв, „великого російського поета” Пушкіна. Відчитано понад 2000 лекцій про життя і творчість Пушкіна, відбулося 150 конференцій і понад 100 концертів, присвячених його імені. Всюди відбуваються колективні читання творів Пушкіна, ставляться пушкінські вистави в театрах та драматичних гуртках. У колгоспах України відчитано вже понад 8000 доповідей, які, мовляв, висвітлювали багату спадщину Пушкіна. Крім того, в Києві ухвалено влаштувати спеціальну пушкінську виставку.

Під притокою святкування ювілею Пушкіна, цього співця московського імперіялізму, понево-

лювач всіляко намагається прищепити українцям думку, про перевагу культури „передавого братського народа” і водночас викликати в них почуття відрази до свого власного, зокрема до „зрадника” Мазепи, поразку якого змальовано в пушкінському „Полтавському бої”, що саме тепер висвітлюється. Варто пригадати, що в Україні вже від довшого часу яляють якийсь драматичний „твір”, в якому подано „зрадника” Мазепу, як жалюгідного політика.

Висування наперед саме того боку творчості Пушкіна, що зневажує пам'ять гетьмана Мазепи, має на меті заступити ту анатему на нього, яку, з наказу Петра I, проголошували в церквах понад 200 років, щоб викликати в побожного українського народу огиду до свого національного героя й пов'язаного з його іменем визвольного руху — „мазепінства”.

У свій час Москва висунула підступне гасло про „культуру національну за формою, — соціалістичну, інтернаціональну за змістом”, як найзручніший перехід до московської облудокультури. На кожну національну культуру дивились імперіялістичні русифікатори — висловлюючись образливо — немов на яйце з живим змістом і з зверхньою оболонкою — „формою”. Якщо з яйця витрусити його внутрішній зміст, то й оболонка стане вже мертвою — непотрібною шкаралющою. Несамовите нищення української національної культури, що знайшло свій яскравий вислів у розстрілах, ув'язненні й засланні аж 113 письменників і поетів та багатьох тисяч духівництва й інтелігенції у „мирний” між двома світовими війнами час, — це й є намагання позбавити українську національну культуру внутрішнього змісту. Зробити порожнє місце і замість справжніх українських кобзарів з їх глибоко поетичними думами, насадити своїх „кобзарів” — гуртки ім. Чайковського, — з їхніми огидними піснями на зразок „Радному Сталіну”...

Метушня з „Іваном Сусаніном”, з „великими російськими композиторами” і „пушкінським ювілеєм”, закроеним на куди більшу скалю, ніж офіційно-сухі святкування Шевченківських днів із спотворенням творчості великого поета, свідчить про посилення духового терору Москви проти українського народу, терору, що його здійснюється всіма засобами московсько-більшевицької „держави”. І все це подається для „українців за кордоном”.

Перша ліпша господиня, коли хоче зловити курча на борщ, лагідно промовляє знайомими для нього словами. Москва мала б всіляко приваблювати „українців за кордоном” бодай справжньою українською піснею. — Вона цього не робить, що свідчить про мірило наступу на українську національну культуру і страх перед нею. Москва уникає нагадувати про українську національну культуру,

Спізнене протверезіння

Політичні діячі, що в останніх роках різними дорогами повтікали були з новопідкорених большевиками країн середньої Європи, утворили в Вошингтоні п'ять національних комітетів. Національні комітети не називають себе екзильними урядами, але діють так, наче б мусіли заступати волю більшості, коли б виборцям була дана змога свобідно висказувати свої переконання.

Болгарський національний комітет працює під керуванням др. Георгія Димітрова, б. голови „Болгарського Селянського Союзу”. З приходом німців утік він був до Туреччини й Єгипту, звідки як радіоспікер провадив антинацистську пропаганду. Вернувшись, застав у Болгарії комуністичну диктатуру. Перед переслідуванням свого іменника, премієра Димітрова пішов на вигнання. Зараз є генеральним секретаром „Міжнародної Селянської Унії” в Вошингтоні й в цьому характері приймає участь у брюссельському конгресі Європейського Руху.

„Рада Вільної Чехословаччини”, заснована в лютому в Вошингтоні, складається майже з сотні чеських політиків під проводом б. народно-соціалістичного премієра др. Петра Зенкля. Свого часу він зложив був свій уряд пражського бургомистра заявляючи тим протест проти комуністичної диктатури. Чеські діячі твердять, що вони заступають погляди 80% виборців.

Румунський національний комітет ще не утворений. Емігрантські партії мають репрезентувати переконання 90% свого населення. До сильніших належать партії: ліберальна, селянська і соціалістич-

туру, бо знає, що вона є „Євшан-зіллям” для всіх українців, отже, й для тих, що караються на рідних землях. Москва знає, що це „Євшан-зілля” скоро стає машинним крісом в руках месників за Україну.

Поруч з шаленим фізичним терором — розстрілами, вивозами, ув'язненням соток тисяч українських людей Москва, як бачимо, вживає всіх заходів до отруєння решти українського народу своєю московською блекотою, все з однією метою, щоб під виглядом „саветських людей” виховати яничарів і, відтак, закріпити в своїх лабетах пограбовану українську власність. Пам'ятаймо, що хвиля посиленого розливання московської блекоти завжди передують хвилі піднесеного терору супроти поневолених народів. Адже не далі, як навесні 1948 р. Москва знищила українських письменників, музиків, істориків, а в жовтні 1947 р., вивезла вона не знати куди близько 150.000 українців з Зах. України, спровадивши на їх місця своїх — москалів. Так виглядає московський фашизм в „інтернаціональній” машкарі.

М. Трихрест

на з своїми провідниками. Найбільш авторитетним вважають ген. Миколу Радеску, що був шефом румунського уряду до часу, доки Вишинський його уряду не розігнав, Радеску пішов спершу в підпілля, потім утік до Туреччини, а звідтам до Нью-Йорку.

Мадярська Національна Рада є під проводом кат. священика Белі Варга, посла мадярського парламенту від „Дрібно-селянської Партії”, тієї самої, на чолі якої стояв тодішній премієр Наджі. Сам Наджі після свого уступлення з премієрства, живе на американській фермі й політично мало активний.

Польський Комітет під керівництвом б. премієра й голови „Людської Партії” Станіслава Миколайчика, ще не має устійненої своєї програми. Крім людовців належать до цього комітету соціалісти й „Християнська Робітничка Партія”. Ці групи говорять про себе, що за ними є 75% симпатій населення, хоч інші польські партії на еміграції об'єднані довкола лондонського екзильного уряду твердять навпаки.

Югославського Комітету в Вошингтоні до цього часу або ще нема, або не дає про себе знаку життя. Югослав'яни об'єднані довкруги лондонського екзильного уряду короля Петра.

Назагал усіх п'ять заснованих національних комітетів складаються з партій лівого напрямку. В минулому багато з них належало до т. зв. „Людського Фронту”, що був у багатьох ситуаціях допоміжним зняряддям політики Комінтерну. З приходом большевицької окупації, в періоді своєрідного політичного „НЕП'у” багато з-поміж тих діячів вірило ще в те, що співпраця з комуністичною диктатурою буде можливою. Вони будували спільно з комуністами потрібні большевикам для першого етапу окупації переходові уряди. Коли большевики в тих перехідних режимах поросли в силу і тимчасові уряди, що прикривали їх ширмою демократичності, стали ім непотрібними, „дрібнобуржуазійні” політики сталися зайвими людьми й мусили або гинути по в'язницях, або йти на вигнання.

Щоб здійснити свою програму, національні комітети 1) утворили в Вошингтоні мале Бюро Міжнародної Селянської Унії, 2) Унія розробляє загальну програму для всіх країн Унії, не дивлячися на державні кордони, 3) плянує створити відділи для окремих держав і національні підпільні рухи об'єднати в суцільний антикомуністичний фронт.

До цього останнього пляну Селянська Унія додумалася досить пізно, бо від дія большевицької окупації самостійницько-революційні сили майже всіх, заступлених в Унії народів, не пробуючи навіть тратити часу на співпрацю з большевиками, підняли визволь-

Хробак пробує підгризати центральну громадську установу

Напочатку травня група самозванців проголосила заснування „Союзу Українців Німеччини” (СУН) і опублікувала в двох тижневиках, що завжди охоче підтримують кожну розбивацьку роботу — в „Неділі” і в „Українських Вістях” — комунікат, що СУН приписує собі завдання ЦПУЕ. Під комунікатом підписаний добре відомий з своїх протиукраїнських пописів у часі гітлерівської окупації перемиський адвокат **Хробак**, маловідомий з громадської роботи **В. Ржевський**, якого — через подібність прізвищ — неправильно змішували з українським, громадським діячем, інж. Василем Рижевським і мельниківцем **Яків Маковецький** з Мюнхенського ОПУЕ, званого громадянству з того, що воно ніколи не допускало в себе демократичних перевиборів.

До цієї спроби розбивацької роботи нових панчуків вичерпне становище зайняло ЦПУЕ, якого комунікат вміщасмо повністю.

Вияснення ЦПУЕ

Навколо останнього З'їзду Української Еміграції в Західній Німеччині (Сесія Головної Ради ЦПУЕ) 4-6 березня ц. р. ширяться певними політичними колами неправдиві чутки, які викликають небажані ферменти в нашо-

ну боротьбу. Революційно-визвольні сили національного напрямку серед народів центральної Європи зрозуміли дуже скоро — ще коли їхні теперішні антибольшевицькі настроєні земляки були міністрами й прем'єрами в „народнодемократичних республіках” — потребу утворення суцільного антибольшевицького фронту. Маючи за мету державне й соціальне усамостійнення цілості своїх народів — а не спеціальні інтереси селянського класу — визвольно-революційні сили центральної Європи знайшли потрібну для координації своїх дій плятформу в Антибольшевицькому Блоці Народів (АБН) і в Антибольшевицькій Лізі Освободження Народів (АЛОН).

Обидва ці осередки протибольшевицької боротьби за державну самостійність поневолених народів поклали собі за завдання в першу чергу координувати антибольшевицьку дію й окремі акції, а не репрезентувати лише назовні роботи, роблену переважно без них і не їхніми руками і зорганізовану ще в тих часах, коли багатом із теперішніх антибольшевицьких не снілося навіть тікати літаками й пішки з будованого при їхній частковій співпраці „большевицького раю” і кидати зорієнтованих на них і здеморалізованих їхньою втечею земляків на пропаще.

му громадянстві та шкодять українській спільноті в цілому.

На підставі документальних даних Управа ЦПУЕ подає до загального відома наступне:

1) З'їзд відбувся на підставі статуту ЦПУЕ та постанови Пленарного Засідання Управи ЦПУЕ від 10. I. ц. р., в якому брали участь як члени Управи проф. Ветухів, д-р Витвицький, ред. Степаненко, проф. Ламша та інші. Постанову про скликання З'їзду (навіть не на 4. 3. ц. р., а на 26. 2. ц. р.) було прийнято всіма присутніми членами Управи ЦПУЕ проти одного.

2) Виборами делегатів на З'їзд керували безпосередньо Обласні Виборчі Комісії і уповноважені Центральної Виборчої Комісії. Серед цих уповноважених ЦВК по областях Мюнхен і Регенсбург був проф. Михайло Олексіїв, по області Ашаффенбург — дир. Микола Вігун, представником ЦПУЕ по області Вюртемберг-Баден — ред. Микола Степаненко, Головою ОВК обл. Авгсбург — проф. Левко Чикаленко, Головою ОВК області Гессен — Кость Панківський. Проф. Михайло Олексіїв так розцінює вибори в таборах Мюнхенської області: „ніхто не заперечує правности виборів. Це питання треба вважати за позитивне розв'язане”. (Витяг з листа від 7. XI. 1948 р.).

Під час виборів в таборах по окремих областях участь виборців у голосуванні була належна. В найбільшій області Мюнхенській, голосувало 66% всіх виборців, в області Регенсбурзькій — 67%, в області Ашаффенбурзькій 85% і т. д.

Всі вибори відбувалися на засадах загального, рівного і тасмного голосування з розподілом мандатів за пропорційною системою.

Кожна група виборців, або мужі довір'я мали право опротестувати вибори перед Громадськими Судиами у випадках хоч-би незначних відхилень від Виборчого Правильника.

3) В працях З'їзду брало участь з правом рішального голосу 49 делегатів, з загального числа обраних 51, що репрезентували 78 тис. 900 українських емігрантів 3-ох західних зон Німеччини.

В обранні керівних органів ЦПУЕ взяли участь всі делегати З'їзду.

4) З'їзд доручив Управі опрацювати новий статут з тим, щоб перетворити ЦПУЕ у членську організацію після ліквідації таборів. Це саме підтвердила і нарада Командантів Таборів і Голів Таборових Рад з 16. 4. ц. р. Управа ЦПУЕ приступила до виконання цього завдання.

5) Відїжджаючи з Європи проф. Ветухів М. О., бувший за-

ступник Голови ЦПУЕ і керівник ресорту Внутрішніх Справ Виконного Органу УНРади закликав у пресі: „Негаймо організувати Союз Українців у Німеччині” („Українські Вісті” ч. 38/49).

Ініціативна група, провідну роллю в якій мали представники одного політичного середовища, наперекір ухвалам З'їзду Української Еміграції, в якому вона брала участь, законність якого вона визнала, про що склав на З'їзді заяву проф. Ветухів М. О., скликала дня 7-го травня ц. р. З'їзд основоположників „Союзу Українців Німеччини” в складі ніким не обраних і не уповноважених людей, які вирішили заснувати нову центральну установу в Німеччині — СУН, „як єдину нашу організацію громадського життя, правового захисту і моральної та матеріальної опіки”. (Цитоване за відозвою).

6) У відозві до українців Німеччини про підставі скликання цього з'їзду сказано таке: „Табори ДП перестануть бути національними за своїм складом. Уже тепер ІРО перейшло до практики творення таборів з різнонаціональним елементом, а через те існуюче досі виборне таборове самоврядування і побудовані на цій основі вищі органи втрачають під собою ґрунт для керування українським громадським життям в цілому його комплексі. Дотеперішня практика наших виборних органів громадського урядування теж не виправдала своїх завдань”.

7) Група, яка взялася за творення СУН поширює свідомо неправду, неначе б національні табори перестануть існувати. ІРО досі не відкидає і не ревізує існуючого одно-національного принципу організації ДП таборів. Понад 90% українського ДП населення живе й досі в одно-національних українських таборах. Поширювання сугестій про ліквідацію одно-національних таборів, як про dokonаний факт, тільки облегує роботу чинникам, які хотіли б одно-національні табори ліквідувати, проти чого ЦПУЕ постійно з успіхом оборонялося досі і буде оборонятися далі. Відкидаючи практику виборности органів українського самоврядування, як „неоправдану”, згадана група пробує творити СУН на якихось інших засадах.

8) У відозві, підписаній тимчасовою Управою СУН, сказано, що „членом СУН може бути кожен повнолітній українець і українка незалежно від віровизнання та соціального походження, що прагнуть української самостійної і соборної держави і визнають Українську Національну Раду, як зверхній державно-політичний авторитет”.

З цього виходить, що СУН, декляруючи громадські цілі, твориться як організація політично-го забарвлення в протизагальному ЦПУЕ, яке згідно з статтею I-ю свого статуту є: „загально-громадська, аполітична організація українських емігрантів у Німеччині. Як демократична самоуправа повстала вона волею всієї української еміграції, що виявляється шляхом вибору всіх його органів на засадах загального, рівного і таємного голосування при додержанні основ пропорційності”. (Цитоване за Статутом ЦПУЕ).

ЦПУЕ, як аполітична організація, визнане органами окупацій-

ної влади і ІРО, яке співпрацює з ним через Зв'язкових Офіцерів ЦПУЕ при Головній Квагирі ІРО та кожної Ареї. Жодна політична Організація не є і не може бути легалізована органами влади та ІРО.

9) Подаючи ці вияснення Президія ЦПУЕ розцінює створення СУН як намагання внести розбиття на громадському відтинку нашої діяльності.

ЦПУЕ закликає Українську Еміграцію зберігати спокій і дисциплінованість, даючи відсіч спробам вносити анархію в ділянку нашого громадського життя.

ПРЕЗИДІЯ ЦПУЕ

3 еміграційних ребусів

В останніх тижнях, наче за потягненням мотузка в ляльковому театрі, опортуністична преса („Українські Вісті”, „Українська Трибуна” й українськими буквами друкована „Неділя”) єдиним хором повела наступ проти ЗЧ ОУН. Для якої цілі це було роблено, читачі самі знайдуть відповідь, коли розв'яжуть наступний ребус:

X : 2 = 2

(з рахунків про дробу й дроблення)

ЛУПВ : 2 = ЛУПВ + ТУП

ЦЕСУС : 2 = ЦЕСУС + ЦеСУС

АВН × 3 = АВН + Прометей + Интерн. Своб.

УРДП : 2 = УРДП + ліві соціалісти

наука : 2 = УВАН + НТШ

(Німеччина) УАПЦ : 2 = УАПЦ + Ашафенбурська секта

УГВР × 4 = УГВР + ВУНР + НРада + ЗП УГВР

Військо × 3 = ОУК + УНРА (Бульба) + СУВ

Рейд-відділ УПА : 2 = Рейд-відділ УПА + мельниківська тоже-УПА

ОУН : 2 = ОУН + неосоціалісти з „Трибуни”

СУВ : 2 = СУВ + Бюро порад

(Аргентина) ПРОСВІТА : 2 = Просвіта + Відродження

(Америка) ЦЕРКВА : 2 = УАПЦ + Огієнківська диверзія

ЦПУЕ : 2 = ЦПУЕ + СУН

Як розв'язувати цей ребус про еміграційні дробу? Пригадати докладно, хто, які люди, які політичні чинники, середовища й пресові органи будували, скріплювали чи піддержували вище наведені українські установи й організації — і хто саме для партійних чи інших цілей намагався творити протиставні до них, хто спомігав їх, агітував за ними.

В нагороду за правильну розв'язку дістанете ясну відповідь на питання, хто буде і хто руйнує українське організоване життя на чужині.

Мораль „демократичної” боротьби

Сказати нашим „найдемократичнішим демократам”, що вони визнають за основу своєї діяльності тільки групову диктатуру, а за собом боротьби з українським революційним визвольним фронтом — тільки інсинуації, наклепи й доноси, то вони, очевидно, обуряться, хоч у теперішній пресовій кампанії проти ОУН про ніщо інше їм не йде, як про групову диктатуру над більшістю.

Нацистсько-большевицька практика — одне говорити, інше робити — навчили чогось і наших „демократів”.

Приклад такого розуміння демократії дає останньо в Англії Б. Панчук.

Коли в цій же Англії при виборах після війни перемогли лейбористи — і незвичайно заслужений для Англії Черчил мусів відійти від влади, то йому й на

Цифрові дані про українську еміграцію з 1948 р.

У звідомленні ЗУДАК'у всіх українців у 1948 р. на терені Німеччини й Австрії було понад 200 тисяч, з того 93.371 були охоплені українською громадською організаційною сіткою.

З числа 93.371 (громадсько організованих українців) на терені Німеччини жило 82.845 (в амер. зоні 56.611, в англ. 20.310, у фран. 4.064), в Австрії 10.526 (амер. зона 5.327, англ. 3.222, франц. 1.977).

В 1948 р. виїхало з Німеччини й Австрії до різних країн 43.362 українців, отже напочатку 1949 р. осталося було ще в обох країнах 50 тисяч, а разом з „дикими” 80 тисяч. Це число менше з кожним тижнем у зв'язку з прискоренням можливостей виїздів до заокеанських країн.

Найбільше українців виїхало (по кінець 1948) до 1) Англії (13 тис.), 2) Бельгії (9.420), 3) Канади (7.589), 4) Австралії (3.599), 5) Бразилії (1.963), 6) Франції (1.768), 7) США (1.415), 8) Венецуелі (1.341). До інших держав виїздила незначна кількість українців.

Найзагальніше беручи, до всіх європейських країн виїхало 1948 р. з Німеччини й Австрії 24.244, до всіх заморських — 19.118 українців.

думку не могло прийти: чи то виступати з парламенту, чи творити другий уряд, чи хоча б дозволити собі назвати англійських виборців темною юрбою за те, що вони вибрали не його. На щось такого не дозволив би собі певно ні один джентелмен демократичної Англії.

Але джентелмен Панчук розуміє демократію зовсім інакше: Як довго був п. Панчук головою СУВ-у, так довго всі члени СУВ-у були розумними людьми. З моментом, коли загальний збір СУВ-у став проти Б. Панчука, він, цей з'їзд легально обраних делегатів, перетворив в одній секунді в „безголовну товпу, гнану терором”. Підлягати волі величезної більшості членів своєї організації — визнав Б. Панчук зневагою для свого вождівського сапомочуття. Тому вирішив в супроводі „представника УНР” інж. Андрієвського покинути залю нарад і в „ім'я правопорядку” творити нову організацію на тому самому терені для... „зміцнення консолідації і поваги української еміграції перед чужинцями”, а на ділі — для задовольнення своєї амбіції.

Нова Управа СУВ-у перебрала по Б. Панчуку 3.500 фр. боргу (14.000 доларів!), складну комітетово-позакомітетову фінансову історію і загрозливо неупорядкований правний стан самої організації.

Так нагосподарював Панчук. Виплиски з цього на чисті води — це справді Гераклеве завдання для нової Управи і кожний свідомий і чесний українець повинен щонайменше не робити Управі додаткових труднощів у цьому.

Але Б. Панчук розуміє свою працю „для добра української справи” зовсім інакше. Зараз же, по зборах, написав він до КУК (в Канаді) листа в англійській мові, в якому учасників зборів зве справді по-джентелменськи: „худоба, гнана інстинктом страху” (!) та доносить, що нібито „є всі дані, що серед бандерівців є багато комуністичних агентів (!), — про що, знають англійці і в найближчому часі цю банду розженуть”.

Подібні листи написав він теж до різних англійців та до урядових чинників, мовляв, він „як англійський громадянин почувається до обов'язку поінформувати”... Змагаючи до уневажнення владою останніх виборів, він підніс неформальність правового статусу Управи СУБ-у, не дивлячись на те, що це якраз він сам завинив цей стан, не зареєструвавши перед роком зміни статуту.

Якщо б англійська влада стала на формалістичному становищі, тоді справді прийшла б загроза для самого існування СУБ-у у висліді відповідальності за минулорічні каригідні занедбаня й надужиття б. голови СУБ-у, Б. Панчука.

Про це саме пильно старається Б. Панчук, думаючи звалити потім усю вину на нову Управу.

На щастя, в англійців надто розвинене почуття справедливості й погорди до нікчемних доносів і тому ми віримо, що новій Управі вдасться таки вивести СУБ на чисті води.

Ми не дивуємося, що п. Панчук дав себе потягнути вождівським амбіціям.

На особистій кар'єрі, а не на добрі громадської установи залежало йому. Доказом цього — фінансове і правне забабнення громадської установи, невдала спроба зірвати з'їзд. Коли ж не його обрано до Управи, намагається насилу затримати в своїх руках агенди СУБ-у й не передавати їх новобраній Управі і врешті — коли всі пручання були безуспішні — приходять проголошення отаманії й утворення Панчуком „Українського Бюра Порад правної опіки й інформації” — під своїм головуванням.

Отже ясно, що не про службу „всім українцям”, — як це пишеться в довгому посланні Панчука, — йшло Б. Панчукові, але про його головування над ким небудь.

Прикро й соромно, що газети, писані українською мовою, як „Неділя” чи „Громада”, підсилюють вибрики отаманів, — що ведуть до розбиття українського громадського життя.

РУІНА КОНТРАБАНДИСТІВ

Впровадження митної унії між Бельгією, Голландією й Люксембургом зруйнувало головні джерела приходів серед населення прикордонних сіл, що жили з контрабанди товарів. Слово „Бенелюкс” уживають безробітні контрабандисти замість прокляну.

„Це неправда, що земля кругла, бо земля є кругла”

Різні „фахівці соціальних проблем” з гуртка усунених з ОУН, колишніх членів Організації підняли в „Українській Трибуні” галас, мовляв, „Закордонні Частини ОУН відірвалися ідейно від Краю, бо вони не визнають ідейного прогресу Краю в соціальних питаннях і повернулися до ретроградних постанов II-го Великого Збору ОУН з 1941 р.

В „Українській Трибуні” надруковано краєві статті з соціальною проблематикою, а п. Мирослав Прокоп, навіть простудіював їх ґрунтовно і після довгого й нудного огляду, подав у 24 ч. „Української Трибуни” з 22. травня 1949 р. висновки. („До питання ідейно-програмового змісту українського самостійницького руху”).

Висновки надзвичайно цікаві й повчальні, тому ми зіставимо побіч себе тези соціальної програми Краю за дослівними цитатами п. М. Прокопа з відносними тезами постанов II-го Великого Збору, щоб уважні читачі могли побачити, в чому то саме II-гий Великий Збір а з ним і Закордонні Частини ОУН такі ретроградні в соціальних питаннях.

(Під а) подаємо цитати зі статті п. М. Прокопа, під б) цитати з Постанов II-го Великого Збору).

1. а) „Забезпечення справедливості... при побудові **безкласового суспільства, тобто без поділу на експлуататорів і експлуатованих**.”
б) „ОУН бореться... за **знищення всіх привілеїв, поділів, і різниць на класи.**”
2. а) „Досягнення такого стану можливе при **усуспільненні найважливіших засобів виробництва.**”
б) **державна власність** важкого промислу й транспорту”.
3. а) „В парі з тим слідує вимога **плянності інгеренції держави**.”
б) „**За плянову організацію цілого господарського життя**”.
4. а) „Треба визнати провідну роль індивідуальної ініціативи в рямах, допущених інтересами держави”.
б) „Пов'язання вільної творчої ініціативи з... організаційністю і контролею держави”.
5. а) „Усунення і **ліквідація** всіх форм організованого державно-капіталістичного визиску, напр., **колгоспи**.”
б) „Проти насильницької колгоспної системи, за **знесення колгоспів**”.
6. а) „**За право селянина на землю у його трудовому господарстві**”.
б) „**За право приватного землеволодіння для селян у межах трудової норми**”.
7. а) „**Право робітника на керівництво і контролю заводу**”.
б) „**Законна участь робітників у кермі і зисках підприємства**”.

8. а) „**Вільні профспілки**”.

б) „**Професійні організації**”.

Так, отже, виявив п. М. Прокоп, якими ретроградними у соціальних питаннях є ЗЧ ОУН у порівнянні до Крайових Частин ОУН і яка величезна різниця є між соціальною програмою Краю і ЗЧ, які, мовляв, повернулися до... постанов II-го Збору! Край, бачите, за ліквідацію класової боротьби, а ви — за знищення класової боротьби; Край за усуспільнення найважливіших засобів виробництва, а ви — за націоналізацією їх; Край за пляновість господарства, а ви — за пляновість господарського життя; Край — за контрольовану індивідуальну ініціативу, а ви — за контрольовану творчу ініціативу; Край за ліквідацію колгоспів, а ви — проти колгоспів; Край за приватну трудову земельну власність, а ви — за приватну трудову земельну власність; Край за право робітника на керівництво заводу, а ви — за право робітника на кермо у підприємстві; Край за профспілки, а ви — за професійні спілки.

Інші висновки, протилежні так само позиціям ЗЧ ОУН і позиціям Краю, як і висновкам п. М. Прокопа роблять в „Українській Трибуні” такі „знавці соціальних проблем”, як п. В. Стахів і п. М. Стиранка. Та це мабуть тому, що вони ні разу не прочитали уважно постанов II і III Зборів, ні крайових матеріалів, вважаючи, що вони й без того „знають Край” і покликані інтерпретувати „крайову лінію” (адже п. В. Стахів ледве в 1931. р. виїхав з Краю до Німеччини).

Сподіваємось, що після ствердження п. М. Прокопом: „Неправда, що земля є кругла, бо земля є кругла” в соціальних питаннях достойні співробітники „Української Трибуни” почнуть шукати різниць між позиціями Закордонних Частин і Крайових Частин ОУН в політичних або релігійних питаннях. Бо чим же більше вони можуть зайнятися?

„МИРОВИЙ КОНГРЕС” ПРАГНЕ ВІЙНИ

На паризькому „Мировому Конгресі”, що його наприкінці квітня влаштували комуністи, притрапився був такий епізод:

Після одушевлення з приводу комуністичних перемог в Китаї англійський делегат Горвей Мур кинув запит:

„Хочете, щоб війна в Китаї продовжалась до повної перемоги демократичних сил?”

„Так!” — заревіла вся комуністична менеджерія.

„Хочете, щоб громадянську війну в Китаї сейчас застановити?”

„Ні!” — зареміла вся зала, забуваючи, що цілий цей комуністичний цирк має назву „Конгрес прихильників мира”.

Неукраїнська робота

Від редакції: Продовжуємо перегляд неукраїнської роботи на ідейно-політичному полі (дивись попереднє число).

Ідеї „української імперськості”.

Один з авторів „Українських Вістей” — органу УРДП (Української Революційно-демократичної Партії), під псевдонімом Юрій Юрський ставить і розвиває ідею „української духовної імперськості” в протизагаду ідеям, як він називає „вузького, провінціального, загумінкового націоналізму”.

Короткий виклад цієї ідеї полягає в наступному:

а) Ідея націоналізму, яка стрижнем своїх цілей і за остаточну мету має найвище ствердження і суверенне життєвиявлення нації, є „завузькою”, провінціальною. В ідейній площині протиставлення ідеї українського націоналізму — „в своїй хаті своя правда” ідеї московської імперії взагалі прирікає змагання нації на поразку, бо „широта ідеї менша від ідеї імперіальності”.

б) Автор ідеї „української імперськості” і другі його однодумці стверджують численними фактами з історії українського народу, що його політичним аспіраціям відповідає духовне імперське настановлення. На доказ цього приводиться діяльність імперського засягу Теофана Прокоповича, що реорганізував спільно зі своїми київськими співробітниками московську Церкву і на тому полі був першим помішником Петра I по розбудові імперії, князя Безбородька — канцлера імперії при Катерині II („що доконала вдову сиротину”) імперського Гоголя і багатьох других. В сучасному ж положенні посилаються на десятки, може й сотки тисяч „імперських українців”, що не маючи „своєї імперії”, свою енергію вкладають в розбудову чужої імперії.

в) В заключенні автор і його однодумці пропагують ідею розбудови системи політичних концепцій України на базі „імперськості духа української нації”, як єдиної правильної основи української ідеології.

Шкідливість, неукраїнськість і ворожий, чужий українству характер цієї концепції „української імперськості духа” полягає в наступному.

Імперськість і імперіальну експансію нації ми розрізняємо в

двох типах її виявлення: матеріальному й духовному. Матеріально-політична імперськість нації може виявлятися у найбільших матеріально-політичних досягненнях часто при майже ніякому виявленню духовної експансії.

Прикладом матеріально-політичної імперськості може бути англійська імперія, що матеріально розбудована як найбільша імперія світу, але стрижинь, інспіратор і організатор імперії — англійська нація через всю свою історію фактично не виявила намагань до жодної духовної імперської експансії. Більше того, Сполучені Штати Америки, фактичний етнографічний сколок з англійського пня з кожним століттям де далі віддаляється від єдиного духовного пня — англійського. Себто англійський дух в духовно-концепційній площині не тільки не проявляє жодної імперськості, а фактично пішов (і ці процеси ще далеко не закінчились і на інших просторах, крім США) по шляху „провінціалізації”, „регіоналізації” і т. п. Матеріально-політично англійська нація може є найбільш імперською в світі, але духовно найменш імперською, найбільше „націоналістично-загумінковою” за термінологією Ю. Юрського, Ю. Шереха і других.

Для всіх європейських націй є характерним матеріально-політична імперська експансія, більше чи менше виявлена і одночасово національно-духова націоналістичність, коли так можна висловитись, себто стремління до найвищої духовної сепарації і національного суверенного виявлення.

Московська матеріально-політична імперськість є тісно сполучена, в нерозривному єдинстві, з духовною імперськістю, філософічно розбудованою на московському всесвітньому месіанізмі. Ідея духовного поглинення і розтворення в собі інших національних спільнот є провідною в московській імперській експансії, яка існує від віків.

В цьому засаднича відмінність імперськості англійської і імперськості московської, ширше сказати імперськості духа європей-

ської нації і імперськості азійсько-монгольської.

Московській духовій імперськості піддалися і піддаються одиниці з різних націй, нею підкорених, як рівнож і одиниці й навіть прошарки націй нею, Московією не підкорених. До числа цих великих трагедій людського заломання відносяться з українців такі постаті з нашої історії як Теофан Прокопович, М. Гоголь, князь Безбородько, Сперанський, Пантелеймон Куліш і багато других. Кожна з цих постатей, спільно з національними людьми інших націй-поневоленних Московією і не поневоленних нею, — німцями, поляками, грузинами, татарами і іншими, в основному на татарсько-монгольському пні, розбудовували ідею-фікс „московського імперського духа”. Всі ці люди і прошарки, що піддалися цій фікс-ідеї, особисто закінчили трагічно в кожному випадку, а народи, спільноти за ці імперські духові експерименти платять дуже дорого.

І от ці національні, під впливом часу і обставин створені підкорювання ідеям духової чужої, московської імперії, підкорення найслабших, податливих під національно-моральним оглядом одиниць, навіть певних прошарків чи люмпенізованої духовно інтелігенції, нині нам рекомендується як найбільше об’явлення національної істини. Розбудувуймо, мовляв, відродження української нації на підставах „імперськості українського духа”, себто практично це перекладається на таку мову — Гоголі М., Т. Прокоповичі, Безбородьки і їм сучасні відповідники замість розбудовувати чужу імперію духа повинні переключитися (і переключаться, мов) на розбудову української імперії духа, так ніби то ці речі міняються як рукавички. „Какая різниця” — чи командувати сталінською московською дивізією чи українською національною” (як в одному з писань І. Вагряного сугерується). Коби командувати тільки.

Але припустімо, що така перестановка навіть можлива. Уявім собі, що Гоголь став би Шевченком на помах палички, то чи залишився б він тоді „імперським Гоголем”? Очевидно, що ні, бо навіть при всіх його трагічних намаганнях стати „російсько-імперським” він ним таки не став.

І треба ствердити, що всі українці, які ставали на шлях „ім-

перської духовості” рано чи пізно кінчали трагічно. Трагічно саме в духовному змислі.

„Імперська духовість” не існує як якась абстракція. Імперська духовість вже в самому понятті вміщає в собі духову експанзію і підкорення собі когось, або чогось. Коли припустити існування української імперськості в духовості, то на духовне упокорення кого вона скерована? Москалів, сусідів чи кого? Хто супроти „української духової імперськості” має бути духовним „меншим братом”?

Саме історична українська національна духовна окремішність, відрубність від оточення є основною національною ціною української духовості і відсутність, навіть негачія „духової імперськості” є найбільш позитивною рисою нашого національного характеру. Українська нація завжди жила сама для себе і свого власного життєствердження, а коли приходив її вплив на оточення, то як автоматичний вислід, неусвідомлений вплив на оточення життєвиявлення нашої нації. Це зрештою є характерним для кожної нації, не затруєної месіанізмом московського чи хоч би польського зразка.

Над цими „українськими імперськими” екскурсами в духовість в звичайних умовах можна було б перейти до порядку денного, коли б цього роду екскурси в умовах боротьби нації за визволення не робили прямої і то найглибшої шкоди нації, зокрема в її національно-політичному формуючому чині.

Концепція „української імперської духовості” намагається між Україною і Москвою поставити знак рівняння в засадничому питанні: московській імперській духовості ніби то протиставляється „українська імперська духовість”. І в цій властиво формулі закладена найбільша підступність і фальш. Московська імперська духовість існує як реальний, нас побороючий факт і фактор, української ж „імперської духовості” не існувало і не існує. Не було й нема в українській нації ідеї месіанізму супроти других націй, як підстави і інспіратори „імперської духовості”, а тому протиставлення фіктивної неіснуючої української імперської духовості московській імперській духовості є вимахуванням паперовим мечем проти московського тарана. Таким фіктивним проти-

ставленням **завуальовується боротьба властивих сил** на духовому відтинку — московської імперськості і українського духового сепаратистичного націоналізму, який є властивим інспіратором боротьби нації за своє становлення і ствердження.

Змагаються „духова імперськість” (московська) з духовим націоналізмом. Це змагання „раби отечества чужого” намагаються підмінити на змагання двох — одного реального, а другого фіктивного — „духових імперськостей”. Ця постановка одночасово відбирає морально-етичні підстави української національно-політичної ідеології, духово обезбрює націю, бо морально етичні підстави всякої духової імперськості, зокрема і в першу чергу московської є негативними, в вищому сенсі неморальними.

Пропаганда „імперськості українського духа” ставить українську націю з розряду „неімперських” в групу „духово-імперських націй” і цим політично дискредитує українську національно-визвольну ідею, бо український **духовий націоналізм** є ворогом імперськості в засаді, є ворогом розподілу націй на „духово великі і духово малі”, на нації великі і малі, бо мірою „великості чи малості” нації є міра виявлення її національного таланту. З нашого погляду маленька фінська

КОМУНІСТІВ В РОСІЮ !

Республіканський посол В. Норблед готовиться виступити з законопроектом, щоб усіх комуністів з США безкоштовно відтранспортувати до країни їхніх мрій, до ССРСР, і залишити їх там, позбавивши їх американського громадянства. Чому б не уможливити людям жити в такому устрої, який їм до вподоби? — дивується п. Норблед.

ЯК ЖИВУТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВЕЛЬМОЖИ ?

Югославська „Борба” подає, що советським спецам виплачувано місячно від 9.000 до 50.000 динарів (200-1125 ам. дол.). Крім того вони одержували **безплатно**: люксусові мешкання, переважно в віллях, авта, радіо, топливо, електрику, посланців, і лікарську опіку.

Берлінським робітникам платять большевики 12 марок тижнево, а коли вони домагаються підвишки — стріляють їх.

З берлінського гумору

„Знаєте” — сказав один берлінець — „Третю війну ми ще якось перебудемо, але ще одно визволення...?”

нація виявила себе в останніх десятиріччях **духово великою**, більшою ніж багато числом великих націй. Пропаганда „духової імперськості” як підставової засади організації і боротьби української нації переставляє цю боротьбу на позиції духово-поневолюючих, себто об'єктивно **дискредитує українську національну ідею** в очах світу поневолених націй і людей, бо „какая різниця” для світу поневолених націй і людей, коли центр „духової імперськості” переміститься з Москви до Києва — імперськість залишається незмінною.

Московський „імперський духом” письменник Нажівін в своєму романі „Бес, творящий мечту” і в передмові до нього розвиває ту ідею, що московська духовість імперськість обікрала київську духовість, а тому, мовляв, покрадене треба повернути, повернути Києву його украдену злочинною Москвою **первопрестольність** і зробити Київ... столицею московської імперії, посунувши її кордони, „трохи на захід”. Кордони на захід нині Москва пересунула... чи треба чекати й перенесення столиці імперії в Київ? Нажівін перекоонує читача, що в імператорському дворі Миколи II такий проєкт поважно обміркувався в позитивному плані.

Такими методами „московська імперська духовість” бореться з українським національним „бесом, творящим мечту”, з очевидною метою знищити цього „беса”.

Пропаганда „духово-імперських” московських Нажівіних — „дайте їм столицю імперії у Києві (ну, розуміється, імперії московської), аби сиділи тихо й ентузіастично розбудовували імперію нові Т. Прокоповичі, Безбородьки, Сперанські і інші, „находить співзгучні елементи, духовно-рідні у авторів на шпальтах українських газет з уст Ю. Юрських, Ю. Шерехів і др. (їх небагато числом, але вони користуються великим числом псевдонімів, щоб творити „великий” вітер, мовляв, „дивіться як нас багато”).

Всі ці твори пересипані добірною московською лайкою на адресу „загумінкових” націоналістів, лицарів „бляшаних фраз” і т. п., відповідати на яку вважаємо непристойним і непотрібним, а тому залишаємо цей бік виступів носіїв „української імперськості духа” без уваги.

М. М.

З МАТЕРІЯЛІВ ПОЛІТРАДИ ОУН

Основні елементи революційно-визвольної стратегії

II. Напрямні української соціальної революції

В осередку заходів української соціальної революції покладена людина, як національно-суспільне ество, проти молоха анонімного соціалістичного „суспільства”. Наша революція підносить все те, що збуджує творчі елементи в людині, що примушує її до боротьби за її конструктивне самовиявлення в рямцях національної спільноти, що творить соціальну гармонію в лоні власної нації.

Звідси — ідея відсоціалізації, відколективізації життя і ствердження національно-суспільної персоналізації та соціальної гармонійності, де в осередку стоїть творча людська істота, людина.

Людина — в нашому розумінні — не егоїстичне ество в сенсі лібералізму, а національно-суспільна поява. Людина в рямцях нації. Звідси її свобода обмежується інтересами нації. Соціальна справедливість обмежує свободу. В нашій соціальній революції іде ставка не на антагоністично побудоване, анонімне соціалістичне „суспільство”, а на людину з її прагненнями не лише до свободи, але й справедливості. Людина і нація — це нерозривні сьогодні соціальні появи. Заперечення державного капіталізму, як завершення соціалізму з одного боку, і ліберального капіталізму з другого, що атомізує націю виключно егоїстичними інтересами одиниць — лежить в основі нашого соціального порядкування.

В умовах соціалістичної советської дійсності наша соціальна революція є антисоціалістична. Кожна соціалістична програма в Україні є не лише консервативною, але — на сьогодні — реакційною. Кожен соціалізм в Україні — це утривалення сучасного, це зберігання в цій, чи іншій формі того, що є. Кожен соціаліст в Україні стоїть сьогодні не по „лівій” стороні, а по „правій”. Переносити поняття західного, не-соціалістичного світу на СССР — це означає замикати очі на фактичну ситуацію в Україні. В Україні є не ліберал-капіталістичний устрій, а державно-капіталістичний, соціалістичний. Подібно, як деякі т. зв. поступові ліберальні демократи на Заході хочуть лише дещо корегувати в ліберальному капіталізмі, афірмуючи його в принципі та ідеологічно його захищаючи і обґрунтовуючи, — роблять і наші „демократичні соціалісти” по відношенні до соціалістичної советської дійсності. Їх відповідником в умовах Заходу є всі найскрайніші „праві” кола. Видвигати сьогодні соціалістичну соціальну прог-

раму в Україні — це означає погребати українську революцію.

Революція — це основне заперечення старого в цілості во ім'я нового. Ми не прагнемо до коректив, ні до реформ. Ми хочемо побудувати зовсім новий лад на звалищах старого. Будучи анти-соціалістами в соціальних проблемах, ми є водночас і антиреставраторами того, що вмерло на європейському Сході, віджилої епохи феодального чи ліберал-капіталістичного ладу. „До минулого немає повороту”, а сучасне треба перебороти і знищити во ім'я майбутнього. Лише політичні діти можуть мріяти про поворот до поміщицько-капіталістичного устрою. Отже наша революція водночас є антиліберал-капіталістична своїми ідеологічними підвалинами. Боротися однак з ліберал-капіталістичним ладом, якого немає в Україні, було б боротьбою з вітряками. Ми маємо повалити державний капіталізм, як накинений окупантом соціальний лад України. Щоб він міг бути переборений, мусить бути ліквідована його причина: національно-політичне поневолення. Тому шлях до повного визволення іде не через соціальне, а національне. Акцентуючи першество національного, проте ж проводимо оба процеси рівночасно, еднаючи їх в одну нерозривну цілість. В дії не можемо злегковажувати соціального, але без остаточного прогнання з української землі окупанта не буде теж соціальної волі і справедливості. Треба процес соціальної революції нерозривно в'язати з національно-політичними методами.

Як можна ліквідувати концентрацію капіталу в руках кількох-надцяти капіталістичних концернів через гіперконцентрацію його в руках одного капіталіста-держави? Це ж є лише продовжування повної монополізації, а ніяка революційність.

Наші очі мусять бути звернені постійно на дійсність в Україні і не сміємо піддаватися жодним сугестіям і „аналогіям” з Заходу, бо таких у СССР нема. В Україні є здійснений до кінця на практиці марксо-соціалістичний лад. Там не існує жодний ліберал-капіталізм, отже західні зразки тут ні при чому. Україна має те тричі прокляте „щастя” бути країною „здійсненого соціалізму”. Там все або удержавнене або сколективізоване. Отже треба оперувати тією дійсністю, що там є, а не неіснуючими західно-європейськими категоріями.

Марксистки кажуть: соціальний лад в Україні є „самий передовий”, як остаточно досягнений

стан. Недобре було лише те, що його досягнуто горами трупів, і недобре є те, що Москва бере багато українських продуктів і має своїх наганячів. Що ж до їх трупів для „великої” справи, то, поплакавши трохи, можна б їх дарувати, бо „все ж досягнуто соціалізму”, що ж до московських грабежей і наганячів, то це зміниться, коли українські марксистки придуть до влади, **оставляючи в принципі соціалістичний лад**, як найвищий здобуток.

Отже все гаразд, лише на місце московських наганячів мали б прийти українські марксистські тоталітаристи, які заковували б на дальше творчу волю нашого народу, української людини, вбгану в рямці т. зв. українського державного капіталізму згл. соціалістичного господарства, що на ділі є лише другою сторінкою одної медалі.

Бачимо ясно, що соціалізм в Україні — це ніяка революційна соціальна програма: навпаки, це завершення капіталізму в найгіршій формі державної диктатури сконцентрованого капіталу — це повна реакція, це зеніт капіталізму, його гіпермонополія. Справжня соціальна революція іде сьогодні в Україні якраз за повалення соціалізму, що довів до гіпермонополії капіталізму в СССР.

Нас зовсім не цікавить, як розцінюють своїх соціалістів західно-європейські народи в умовах існування в їх країнах ліберал-капіталістичного устрою. Ми розцінюємо наших соціалістів по відношенні до того устрою, який є сьогодні в Україні, а не в Західній Європі. Тому в іншій площині ми не піднімаємо дискусії. Ми оцінюємо соціалістичну теорію, з погляду тієї практики, яка є в Україні, а не в Англії, чи Швеції, та як наш народ ставиться до марксо-соціалізму, теж як теорії. Для нас суттєве: що поведе його до визволення. Націоналізм, чи соціалізм?

Світовий бльок марксистів змагає довести до повного вивласнення всіх. Це вивласнення є вже переведене в СССР. Отже маємо готовий зразок вигляду світу після його можливої „соціалізації”. Чи змаг до такого фіналу — це змаг за ріст, „прогрес”?

Як у майбутньому „зсоціалізованому” світі було б потрібне, так тепер в соціалістичному СССР необхідне: **деконцентрація** власності на засоби і предмети виробництва, **поділ** її, надання трудової приватної власності не абстрактному „народові”, „суспільству”, а масовій людині. Йдеться про всі ті засоби виробництва, де

застосування приватної трудової власності є гарантією соціального росту, свободи людини і соціальної справедливості.

Це — на нашу думку — головний елемент соціальної революції в Україні.

*

Виходячи з цього, завданням революційної стратегії буде: провести якнайшвидше процес соціальної революції — і то знизу, щоб зразу створити нормальні умови виробництва продукції, задовольнити прагнення народу, примирити і зліквідувати всі нездорові соціальні ферменти і таким чином зосередити всю енергію на боротьбу з ворогом суверенності нації, — на боротьбу з зовнішнім ворогом.

Цього досягнемо тоді, коли зразу, в перший день революції здійснимо негайно всі соціальні зміни, що відповідають українській духовості, соціальності і потребам української держави, та створимо одночасно максимум передумов для їх діяння й утривання. Всі соціальні зміни мають бути проведені остаточно в перший мент революції, щоб народ був свідомий того, що здобутків української революції ніхто вже не забере в нього ніколи. На кінець революційного процесу лишаться хіба деякі незначні корективи, оформлення, але не скасування того, що в боротьбі здобув народ. Таким чином, вилучимо з національної революції зразу всякі шкідливі соціальні суперечки, всю внутрішню проблематику. Навчені ми гірким досвідом, що нас ніколи ще не переміг ворожий меч, але завжди татарські люди нашої історії. Ці татарські люди грали — з ворожої інспірації — на соціальних протиріччях і зводили головну справу — в інтересі ворога — на побічні рейки. А головно завжди була національна боротьба з наїзниками. В добі „великої руйни“, після Богдана Хмельницького, соціальні чвари нас губили. Не інакше нові татарські люди 1917 рр. соціал-марксизмом збаламутили наш народ, що з інстинктивно визначуваних правильних шляхів національної боротьби був зіпхнутий на соціалістичні манівці. Розв'язуючи зразу соціальну проблематику, ми вибиваємо ґрунт усякій ворожій диверсії і, поєднавши в одне захист соціальних здобутків української революції, з konieczністю національного визволення, як передумови закріплення і вдержання їх взагалі, — всі невиправдані потенції українського народу скеровуємо на властивий шлях, шлях національної війни проти Росії і всіх ворогів України. Таким чином ми зразу опановуємо найширші кола населення, свідомих і несвідомих, мільйони людей залучуємо також до економічної самодіяльності, здобуваючи цим найпевнішу матеріальну базу для боротьби, якою — боронячи національну свободу — захищаємо водночас і соціальні здобутки революції. І чи можна уявити цю непоборну силу народу, тих десятків мільйо-

нів людей, що оборонятимуть кожну п'ядь своєї землі чи кожний варстат, тобто своє право бути господарем на своїй землі, свою правду, свою волю і справедливість, свою рідну державу?

У свободі кожного громадянина України лежить свобода України! Навіть хвилева мілітарна поразка такої революції стане пізніше повною виграною. Коли ми валимо зразу колгоспний лад, тим самим ліквідуємо вже в перший момент соціальне підґрунтя для існування тих елементів, що вирощуються ним і є своєю природою антиукраїнські. Заваливши даний лад, вилучаємо й захисників його, бо вони втрачають соціальний ґрунт, зависають в повітрі. Таким чином у корені вбиваємо змогу для соціальної сварні, що зв'язувала б наші сили на побічному відтинку.

Енергія, що мала б бути зужита на суперечки, чи, коли та скільки даватимуть десятин землі, зосередиться на національно-державних цілях. У тих галузях продукції, що перейдуть у власність української держави, суттєва зміна взаємин між державою й робітником, який стає господарем на своїй виробні, без наглядців і комісарів, який одержує гарантовані права людини — господаря, що співвирішує у варстаті його праці, — дасть розгін творчості також і удержавленим галузям продукції. Це відно-

ситься теж до добровільних кооперативних й інших форм власності. Бо всюди на місце молоха соціалістичного „суспільства“ прийде творча і суспільно-національна людина, що віднаходить себе в нації-спільноті, а не в атомізованому лібералістичному чи соціалістичному суспільстві, яке заперечує націю, а знає лише одиницю, як самоціль, або неорганічний колектив, механічну суму одиниць.

Органічні спільноти — це родина й нація. Людина в родині й нації знаходить себе й змогу самовияву. Коли ми не втратили віри в національно-суспільну людину, ми перекладаємо творчу вагу на її дії, цілеспрямовані, організовані, але не придушені жодною тоталітарною системою й методом. Звідси наголос у нас на самоуправління, на децентралізацію, на здійснення революційних змін знизу (село, район, повіт і т. д.), на розміщення, нпр., промисловості по всій Україні, де на те є сировина й інші можливості, а не, як це було досі, зосередження всього близько московських кордонів. Але це проєкція дальшого, не зв'язана безпосередньо з нашою темою.

Ми розглядаємо в нашій статті соціальні заходи, з погляду вимог визвольної стратегії. Вирішує в ній остаточно збройна боротьба, її організатор — армія.

(кінець буде)

Українці в Аргентині

Стара і нова еміграція.

В Європі ми відчували, що ми близько Батьківщини, відчували революційне підпілля, що керує нашим життям, а тут того нема. Газет з Європи не дістанеш. І куди не глянь... погоня за грішми й грішми. Стара еміграція живе своїм життям, настільки примітивним, що аж робиться дивно. Всюди заявляють, що вони націоналісти, а на правду це все фікція.

Поміж старою й новою еміграцією зовсім природно існує прірва, можна сказати величезна прірва. Стара еміграція всюди заявляє, що вона поклала й покладе великі надії на нову еміграцію, що нова еміграція активно відкнеться в суспільно-громадське життя та візьме на свої рамена ввесь тягар. Але це в більшості на словах, в урочистих промовах та заявах. Фактично ж стара еміграція, зокрема багато з тих, що стоять у керма громадських установ, бояться, щоб нова еміграція „не зіпхнула їх з крісла“.

Стара еміграція в більшості економічно міцна й хоче, щоб і вона перетерпіла те все, що вони перетерпіли на чужині. На цьому тлі є поміж старою й новою еміграцією загострення. Нова еміграція заявляє старій, що „ми не є заробітчана, а політична еміграція, а що ми є бідні, то це це

не значить, що ми не є люди“ і дивується тому провінціалізму, вузькості думки й матеріалізму, який вкоринився серед старої еміграції.

Більшість старої еміграції аполітична. Її не цікавить ніщо. Можна зустрінути українську молодь, яка говорить, що вона є аргентинець українського походження, про Україну нічого не знає й не думає. А коли запитуєш, чи поїдеш на Україну, коли створиться УССД, одержуємо відповідь: ні, мені тут добре. Така молодь навіть не знає з яких земель її батьки. Досить велика кількість українців з Волині говорить дуже мішаною мовою з великою домішкою російських слів.

„Український Допомоговий Комітет“ в Аргентині має дуже негативну думку про нову еміграцію. Н. пр. в одному з чисел свого „Бюлетина“ заявляє офіційно, що нова еміграція на 70% є асуспільний елемент.

Тим часом в Еміграційному Будинку немає ніодного українця, як офіційного представника від УДК чи Центральної Репрезентації. Є два українці, звичайні собі службовики, які не цікавляться українськими справами й нічим не допомагають. З УДК з'являвся тільки п. С., щоб багато наобіцяти й поскупувати долари. Заява УДК, що аргентинський уряд визнав українську на-

ціональність, **неправдива**. Не дивлячись на всі протести новопривабуючих, при видачі паспортів, національність записують по державній приналежності. Тому маємо українців, що записані: поляки, росіяни, мадяри, чехи, румуни. На домагання — УДК відмахується і нічим не цікавиться, а свою пасивність оправдує н. пр. Столярчук тим, що це... бандерівці кидають йому колоди під ноги.

На наші питання, чому нова еміграція мало приймає участь у громадському житті, чуємо від нових не раз відповідь: „не цікаво”. І це „не цікаво” пояснюється так: Стара еміграція ставиться до нас з недовір'ям. Ніколи не цікавиться, що в нас „болить”. Ставши на нову землю, залишаємося самотні. УДК зовсім нами не цікавиться. Від українців ніхто нас не зустрічав. Роби сам, що хочеш і як хочеш, ані допомоги, ані поради. Газету візьмеш тутешню — читати немає що. Самі звідомлення про христини, уродини, весілля та хто скільки й куди пожертвував. В „Просвіті”, замість культурно-освітньої праці, танці, чай і вечори, якісь балі та забави, пиячення і все, щоб дістати гроші”. Про „духову їжу” нічого не думається. Нічого в домівках „Просвіти” цікавого. Тому й не диво, що люди до „Просвіти” йдуть лише тому, що нікуди йти. Підуть до „Просвіти”, а звідти в ресторани (бо українці побудували довкола „Просвіти” свої ресторани). Все збирають гроші на будівлю національних домів — „Просвіта” собі, „Відродження” собі, немов збираються вік вікувати на чужині. Цю думку прищеплюють і своїм дітям.

Некорисне світло кидають на нову еміграцію окремі грошороби, або політичні спекулянти. Два приклади: книгар Денисюк, що за патріотичні слова був вибраний до управи „Просвіти”, заснувавши книгарню, продає також просоветські видання, пан Орленський подає себе за сотника УПА (!), чим здобуває повагу в легковірних комбатантів. Окремі люди, прибулі в 1947-48 рр. тут і там теж вихваляють себе часом, що вони „упісти”, а громадянство вірить їм. Окремі особи з новопривабулої еміграції пішли до прокомуністичних товариств. Це створило негарне враження у старої еміграції, яка в такій зраді стала звинувачувати всю нову еміграцію. В „Українському Слові” ми належно висвітлили цей факт, чим викликали скажену лютю з боку комуністичного „Світла”.

Страх перед „бандерівцями”

Нас перелякала стара еміграція. Керівники громадських установ затривожилися, що на терені Аргентини з'явилися „бандерівці”, які „щось роблять”, „займаються політикою” та дуже цікавляться працею в товариствах. Деякі уродили собі в голови, що ми хочемо захопити провід „Просвітою” в свої руки і перетворити її ...в політичну організацію (!) та цим її

заломити. Конкуренційне до „Просвіти” мельниківське „Відродження” такі чутки підтримало й старалося їх нагрівати.

Зокрема перелякалася нас центральною управа „Просвіти” після того, як відбулися поширені збори всіх Секцій Української Молоді, на яких створено для керівництва й пляномірності праці серед молоді **Центральну Управу Секцій Молоді** при „Просвіті”. Мельниківці вже розпочали вести акцію проти нас. Але ми не звертаємо на це уваги, бо тут не це є болочим питанням. Найпекучіша справа це боротьба з комунізмом, про яку десятками років ніхто не думає і рятування від асиміляції нашої української молоді.

Всі ми працюємо на заробітковій фізичній праці. Маємо вільні години лиш вечорами, або в суботу по обіді та в неділю. Але цих годин не вистачає, бо крім того ми всі маємо також різні суспільно-громадські обов'язки, які виконуємо в суботу, або в неділю. Ця праця зосереджується переважно в „Просвіті”, яка ділиться на відповідні секції. В останньому часі поживала свою працю Секція Української Молоді.

Радіофільські впливи

Наслідки довголітньої байдужості на послідовний наступ комунізму відчуваються скрізь. Маса жахливо занедбані. Окремі провінції є цілковито опановані просоветськими впливами, як н. пр. Восарія. Ці впливи базуються на невідомості, на політичній примитивності й на відсутності національно-освідомлюючої праці над занедбанними масами.

Українці прокомуністично настроєні стигаються (не всі) заявити, що вони українці, а говорять, що білоруси. Українці, що активно працюють в комуністичних організаціях, дуже гостро ненавидять українців-націоналістів, особливо нову еміграцію, п'януючи її назвою „гуцули” та „фашисти”. Комуністичне „Світло” розгріває національний момент ширенням большевицького патріотизму.

А все ж прокомуністичне наставлення в багатьох тутешніх українців вияв туго за Батьківщиною. Н. пр., коли на заводі нова еміграція хвалить ті чи інші порядки на Заході, можемо почути від „прокомуністично” наставлених українців таке: „чуже все гарне, а наше — ні”. „Хіба ж тепер у нас на Україні не є добрі порядки?” На тому тлі між такими українцями й новою еміграцією бувають гострі сутички.

За поліційними приписами в культурно-освітніх установах в Аргентині можна чужинцям збиратися тільки до 12 години ночі. По 12-й годині треба брати спеціальний дозвіл від поліції. Взгалі на всякі збори, засідання й працю різних установ (культ.-освітню) береться від поліції дозвіл. Правда, цей дозвіл видається один раз на цілий рік, але в ньому зазначено, в якій формі

ЗАВИСТЬ МІРИЛОМ ВСІХ РЕЧЕЙ У ЧСР

„Ді Цайт” описує так процес закорінювання большевицької системи терору в ЧСР:

Тепер у Чехословаччині панує недовір'я всіх супроти всіх. Селяне по селах тремтять перед „Комітетами Акції”, що перешукують стайні й стодоли й погрозами та зброєю здавлюють кожний протест проти своїх самовільних конфіскацій. Багато є таких людей, що самий лише крацій одяг уважають за ознаку підозрілих переконань і вони завжди радо готові повідомляти відповідні чинники про те, що такий то чи така то десь там ходять за добре одягнені. Так то зависть стає щораз то більше мірилом речей також і найприватнішого характеру... „Ми ніколи не розуміли — заявив один чех — як Гітлер міг усю Німеччину підкорити під свій батіг і чому німці не оборонялися перед ним. Тепер знаємо вже”.

Українці ці початкові лекції большевицького терору пізнали 30 років тому й не мовчали про них. А все ж такі багато ліво-„демократичних” партій на Заході — подібно до чехів — аж тоді вміють навчитися чогось з чужого досвіду й повірити в нього, коли сами на власній шкурі його пізнають так, як пізнавати почали чехи.

можна переводити працю, збори і т. д., як теж і час обмежений до 12 год. ночі.

Як воно не дивно але н. пр. на святкування академії в роковини Т. Г. Шевченка дня 27. 3. ц. р. в центральній „Просвіті” прибула певна кількість поліцаїв, що весь час були приявні на святі. Вони прибули на випадок, щоб не було свято перетворено в якусь політичну акцію. Для них особливо дивно те, що українці святкують це свято по-різному. Різні просоветські товариства в Аргентині, як н. пр. „Білорусько-українське Товариство дружби”, „Бібліотека ім. письменника Островського”, „Русско-українське Общество”, „Спілка молоді Сокіл”, т-во „Поступ” і т. д. теж святкують академію Т. Г. Шевченка. Але в одних українців висить синьо-жовтий прапор і тризуб, а у других портрети Леніна, Сталіна, а також Т. Г. Шевченка.

Один дуже яскравий випадок характеризує большевицьку роботу. В Аргентині відкрився був „Слов'янський конгрес республік Аргентини”. Фактично це був конгрес всіх прокомуністичних делегатів з усієї південної Америки. На конгресі були присутні делегати, від советської амбасади, делегати від Москви, як також делегація з Югославії.

Але конгрес не відбувся, бо поміж делегатами від Комінформу, а югославськими відбулася величезна сутичка, яка скінчилася бійкою. В справу втрутилася поліція. Конгрес розігнано, заарештовано до 100 учасників. Ведеться слідство і відкрито цілу під- (продовження на ст. 24)

Список арештованих в 1946 р. (Станиславівська область)

Ч. п.	Ім'я і прізвище арештованого	Рік народж.	заняття	арештовано під закладом, буцім то:	звільн.	задержали
Глибоке						
204	Лунь Анна	1926	рільник	кур'єрка ОУН	звільн.	—
205	Барган Марія	1924	"	"	"	—
206	Богослов Микита	1905	"	гайовий в 1943 р.	"	—
207	Бозялюк Іван	1920	"	симпатик ОУН	"	—
208	Кулачок Михайло	1920	"	"	"	—
209	Штотрин Михайло	1889	"	нездача контингенту	"	—
Хмелівка						
210	Барган Іван	1903	"	утік з Сибіру	—	на Сибірі
211	Вовчук Михайло	1922	"	невідомо	—	в тюрмі
212	Димянюк Михайло	1880	"	"	звільн.	—
213	Яцків Дмитро	1908	"	"	"	—
Лесівка						
214	Коратніцкі Василь	1924	"	за співпрацю з ОУН	"	—
215	Тимчук Михайло	1888	"	"	"	—
216	Димяник Федор	1911	"	" крився "	—	помер
217	Пронь Марія	1906	"	чоловік в УПА	звільн.	—
218	Пронь Іван	1900	"	за співпрацю з ОУН	—	в тюрмі
219	Цюпа Іван	1903	"	крився	звільн.	—
220	Данилюк Петро	1916	"	"	—	в тюрмі
221	Тимків Петро	1920	"	"	звільн.	—
222	Сенич Федор	1916	"	"	—	в тюрмі
223	Пронь Дмитро	1895	"	"	звільн.	—
224	Хмелівський Іван	1901	"	невідомо	"	—
225	Пронь Андрій	1913	"	крився	"	—
226	Феценець Василь	1927	"	невідомо	"	—
227	Гусак Петро	1906	"	крився	"	—
228	Хмелівський Іван	1922	"	невідомо	"	—
229	Пронь Андрій	1923	"	втягнули з криївки	—	в тюрмі
230	Сенич Василь	1924	"	"	—	в Богородчанах
231	Пронь Юрко	1911	"	" був в УПА "	—	в шпиталі
232	Пронь Юрко	1911	"	крився	звільн.	—
233	Димяник Тимко	1927	"	"	"	—
234	Хмелівський Михайло	1919	"	"	"	—
235	Пронь Іван	1914	"	"	"	—
236	Пронь Василь	1927	"	за співпрацю з ОУН	—	в Станиславові
237	Феценець Олекса	1908	"	"	—	"
238	Гаврилюк Василь	1908	"	невідомо	—	"
239	Тимчук Іван	1900	"	повинник	—	"
240	Тимчук Андрій	1901	"	невідомо	—	"
241	Демчук Олекса	1906	"	"	—	"
242	Демчук Михайло	1909	"	"	—	"
243	Надрага Петро	1904	"	"	—	"
244	Іванишин Юрко	1908	"	"	—	"
245	Приймак Іван	1920	коваль	повинник	—	"
246	Кільчинський Андрій	1909	рільник	невідомо	—	"
Гринівка						
246	Феценець Петро	1922	"	не пішов до ЧА	—	в тюрмі
247	Сенич Михайло	1895	"	брат в УПА	—	"
248	Феценець Дмитро	1905	"	не пішов до ЧА	—	"
349	Яцків Параска	1922	"	за співпрацю з ОУН	звільн.	—
250	Трінчук Марія	1923	"	"	—	в тюрмі
251	Гложик Марія	1920	"	"	—	"
252	Надрага Юрко	1928	"	" не пішов до ЧА "	—	"
253	Гложик Юрко	1891	"	за співпрацю з ОУН	—	"
254	Тимчук Василь	1908	"	не пішов до ЧА	—	"
255	Корнутій Анна	1924	"	за співпрацю з ОУН	—	"
256	Семенів Настуня	1921	"	за чоловіка	—	"
257	Семенів Василь	1914	"	за співпрацю з ОУН	—	"
258	Друк Дмитро	1924	"	не пішов до ЧА	—	"
259	Феценець Іван	1910	"	"	звільн.	—
260	Феценець Іван	1922	"	" крився "	—	в тюрмі
261	Яцків Олекса	1915	"	"	—	"
262	Мартинюк Василь	1922	"	"	—	"
263	Фелик Василь	1914	"	"	—	"
264	Корнутій Микола	1914	"	"	—	"
265	Корнутій Василь	1912	"	"	—	"
266	Сенич Василь	1911	"	"	—	"
267	Гарасимів Василь	1914	"	"	—	"
268	Надрага Степан	1904	"	"	—	"
269	Гарасимів Микола	1908	"	"	звільн.	—
270	Стефанів Василь	1912	"	"	—	"
271	Тимків Олекса	1922	"	"	—	в тюрмі
272	Хмелівський Дмитро	1914	"	"	—	"
273	Корнутій Марія	1889	"	за доньку	звільн.	—
274	Корнутій Анна	1922	"	невідомо	"	—
275	Сенич Василь	1911	"	крився	"	—

Ворог підповзає...

Кілька місяців тому назад громадська опінія табору Шляйсгайм була порушена фактом викриття в місцевій російській гімназії підпільного комуністичного гуртка. Учениці і учні гімназії, в тому також члени російського скавського уряду, їздили Іровськими автами до Мюнхену, де оглядали спеціально для них імпортовані советські фільми та слухали „лекції” досвідчених пропагандистів.

(продовження з 22 ст.)

пільну сильно законспіровану організацію.

До цього комуністичного конгресу наша Організація зайняла негативне становище в енуціяціях на еспанській мові, а також свій протест висловила Українська Автокефальна Православна Церква.

Ведмежа прислуга.

Мельниківці „наварили” непотрібно „каші”. Такі особи, як Онацький, Мушинський, др. Стойкевич вирішили „угодити” урядові і зробити собі політичний капітал, використовуючи шильд АБН. Не нав'язавши контакту з Центральним Комітетом АБН, вони на власну руку розпочали „працю АБН”, створили спеціальний комітет „АБН” видали протибольшевицький бюлетень і... напоролись на провокацію.

Як потім виявилось, вони зв'язалися з б. польським амбасадором лондонського уряду Арцішевським, а цей був зв'язаний з дуже неясним типом, „священником” Пилипенком, що діяв в Уругваї. „Священника” арештовано, як советського агента й виявлено, що за спиною того комітету стояла большевицька агентура.

Відома большевицька метода: підхоплювати ініціативу проти большевицької роботи на те, щоб зводити її до абсурду, або дискредитувати. На цей раз провокація вдалася з людьми легковірними, і надмірно самовпевненими, що без зв'язку з АБН почали власним розумом імпровізувати протибольшевицьку роботу.

Онацького й Стойкевича притягнуто до відповідальності. Поліція заявила їм, що забороняє їм всяку протибольшевицьку роботу, бо це справа не їхнього розуму. „Ніякий „Комітет АБН”, але уряд Аргентини сам розуміє, як і яку вести зовнішню політику з СССР. Це справа офіційних міністерств”. Большевицька агентура своєї цілі досягнула.

Багато часу й праці треба буде вкласти, щоб серйозна українська боротьба з агентурою й пропагандою Комінформу відзискала назад довір'я й не викликала враження несерйозного примітивізму, а то й підозри. Ведмежу прислугу людей типу Онацьких відчуває на собі все українство, якому приходиться працювати тепер в атмосфері недовір'я.

Цими самими автами юні „советські патріоти” привозили додому гори пропагандивної літератури. Коли цей факт викрито, в учасниць і учасників таємного гуртка переведено ревізії і знайдено багато компромітуючих матеріалів, зчинився великий шум і негодування. В гімназії напустила криза і говорено про димісію директора гімназії п. Сергієвського. Тим часом слідство припинено, кінці замнято й сховано у воду і справу солідно затушковано. Ще раз показалося, що „господа” мають солідну протекцію в ІРО чи в інших установах мабуть серед численних „секретарок” і чиновників „для особих поручень” „нанзенівської” національності.

Затушкування цієї справи принесло велику шкоду для населення цього табору. Мешканці його, між якими є також українці, білоруси, калмики, козаки й велика кількість антибольшевицько настроєних росіян з нової еміграції мають хіба право знати, що діється і в якому дусі виховують несвідому молодь світоці „білого двіжєнія”.

В світлі повищого факту можна тільки дивуватись деяким українцям, в тому навіть членам таборової ради, що вони до „такої” школи послають своїх дітей, мовляв, це „панська” школа.

Сам факт, для нас українців, що на власній шкурі пізнали суть „братнього” білого й червоного російського імперіялізму не має нічого дивного. Нам вже давно відомо, що між поклонниками Миколи II і Йосифа I. суттєвої різниці немає. Масова участь російських білих емігрантів у шпигунських большевицьких організаціях під час II. світової війни („Ді Роте Капелле”) і не менш масове сніновсхвіство після неї зайвий раз доказують, що імперіалістичний блеск сов. Росії щораз більше пологоє серця й думки людей, що удають непримиримих ворогів большевицького режиму.

ДО НАШИХ ЗАСТУПНИКІВ

Від наших заступників і кольпортерів одержуємо для поміщення оголошення, анонси і об'яви від установ чи приватних фірм, які своїм змістом не відповідають характерові нашого журналу а розмірами йому об'ємові. Тому просимо від нікого **ніяких оголошень не приймати**, а вплачені авансом гроші за анонси повернути власникам назад.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ

Сьогоднішнє число вийшло з технічних причин з 4-днівним опізненням.

У зв'язку з поживаленням активності російських імперіалістів на чужині Організація приготвила окрему збірку матеріалів, присвячених навітленню цього наступу. Читачі СУРМИ одержуть її в другій половині червня.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СУРМИ”

зложили з власного почину

1. Петлиця Василь — Англія, 1 фунт, 2) Федечко Іван — Англія, 1 фунт, 3) Пірдута П. — Англія, 10 шилінгів, 4) Штельмах Г. — США, 1 дол., 5) Федорович Зенон — США, 1 дол., 6) Микитин Василь — Німеччина, 0,60 НМ, 7) Брилько Степан — Німеччина, 4,20 НМ.

Видавництво „СУРМА” не розписувало збірки на пресфонд, тому з признанням підкреслюємо цю готовість наших друзів причинитися цим способом до скріплення нашого журналу.

П'ЯТИЙ СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД ПЕРЕДРУКУ МАТЕРІЯЛІВ КРАЄВОЇ БОРОТЬБИ

5 нім. марок: ч. 1474 А. Г-ка, ч. 1482 А. П-да,

7 нім. марок: Я. Мих,

10 нім. марок: Андр. Вас., Теодор Баран, ч. 1478 В-к, ч. 130 Вовк, Г. Гайдамака, ч. 81 Др. Р., ч. 94, Галас, Голубий, Гоцул, ч. 1479 Г-а, М. Г-й, ч. 107 о. П. Д., М. Д., Корбевич, ч. 88 Маша, В. М-к, Михальчак, Мігоцький, ч. 1469 М. С., О-ко І., Микола Осовський, П-да Дм., Помічний, Мисько Пришлюк, Володимир Савчук, Скиба, -ск. Вол., Ю. Стефанів, Холодний, Вол. Чайківський, Юзич, М. П-ш,

12 нім. марок: Андрій Чумак,

15 нім. марок: Іван В-р, Галабурда, ч. 151,

20 нім. марок: ч. 97, дир. Г., ч. 99 Мирослав Б., ч. 105 П. С., Івашків, ч. 87 К. В., Куриленко, Др. Вітовд Левицький, Лемко, проф. Григорій Лещишин, Теодор Лешко, М. Ш., П. Незнаний, Богдан Німилевич,

25 нім. марок: ч. 120 Дмитро Р., Українські студенти французької зони,

30 нім. марок: Дмитро Боженко Розенгайм, Калина, інж. Богдан Стрийський,

39 нім. марок: ч. 138 Бор.,

40 нім. марок: Степан Боженко, Кооператива „Єдність” Стефанскірхен,

50 нім. марок: Гарматій, проф. Маркіян Грабовенський, Григорій Кузів, ч. 114 Василь Г., ч. 112 Іван М., Василь Славінський, інж. Ст., Таборова Рада Стефанскірхен, Управа укр. табору Стефанскірхен, Ярослав III-ло,

52 марки 25 пф.: Т-во СУМ Міттенвальд,

69 нім. марки: СУМ Пюртен

100 нім. марок: ч. 140 „Торгівля” кіоск, Д. Лисенко.

Всім жертводавцям Видавництво Передруків Підпільних Видань складає щире подяку.

Березень, 1949 р.

Марксизм — опіум для відірваних від мас інтелігентів!

Ціна 30 пф.